

DZIENNIK POLSKI

wychodzi codziennie, nie wyłączając niedziel i świąt o godzinie 8. rano.

Głoszenia przyjmują we Lwowie:

Biuro Administracji „Dziennika Polskiego,” plac Marjacki l. 6 i 7 i Biuro dzienników Ludwika Ploha, ulica Karola Ludwika l. 9.

We Wiedniu: pp. Haasenstein & Vogler, (Otto Maas), M. Dukas, H. Schalek, A. Oppel's Nach., Rudol. Mosse i J. Danneberg; w Paryżu: C. Adam 38, rue de Varenne.

Głoszenia przyjmują się za opłatą 10 centów od jednego wiersza drobnym drukiem (petit).

Doniesienia o ślubach, zezwoleniach i inne prywatne komunikaty po kronice za jeden wiersz 50 ct.

Prywatne korespondencje 12 i nekrologie 20 centów od wiersza.

Drobne ogłoszenia 1 1/2 centa od wyrazu. Pomieszczenia i skłepy po 1 ct. od wyrazu.

Reklamy w rubryce Nadesłane 30 ct. od wiersza.

Przedpłata wynosi we Lwowie:

Rocznie 18 zł. — półrocznie 9 zł. — kwartalnie 4 zł. 50 ct. — miesięcznie 1 zł. 50 ct., za przesyłkę do domu dopłaca się 20 ct. miesięcznie.

Z przesyłką pocztową w państwie austriackim, rocznie 24 zł. — półrocznie 12 zł. — kwartalnie 6 zł. — miesięcznie 2 zł.

Z przesyłką pocztową za granicę do całych Niemiec rocznie 50 marek — kwartalnie 12 marek 50 fenigów — do Francji, Anglii, Włoch i Szwajcarii rocznie 80 franków — kwartalnie 20 franków.

Biuro Redakcji „Dziennika Polskiego,” plac Marjacki liczb 6 i 7. — Telefon Nr. 171.

Rękopisów Redakcja nie zwraca.

Numer „Dziennika Polskiego” kosztuje 6 ct.

Wydawcy i właściciele: Dr. Kazimierz Ostaszewski-Barański i Mieczysław Schmitt.

Przedłożenia ugodowe.

(Depesza telefoniczna „Dziennika Polskiego”).

Wiedeń 20. kwietnia.

Na dzisiejszem pierwszym posiedzeniu izby posłów wniósł rząd następujące przedłożenia ugodowe:

I. Reforma podatku konsumcyjnego.

Nie mniej jak dziewięć projektów ustaw dotyczących reformy państwowych podatków konsumcyjnych na piwo, wódkę i cukier, jak również podwyższenia cła na ropę naftową. Reforma podatków konsumcyjnych oparta jest na planie finansowym, któremu nie można odmówić pewnego wielkiego zakresu.

Cel tej reformy jest mianowicie trojaki: przycięcie środków do pokrywania ciągle wzrastających potrzeb państwowych, polepszenie finansowego stanu królestw i krajów za pomocą przekazania im części dochodu podatkowego, polepszenie stanu przedsiębiorstw i zakładów, podlegających dotychczas podatkowi konsumcyjnemu przez modyfikację różnych postanowień natury techniczno-podatkowej, a mianowicie głównie w kierunku ulżenia mniejszym zakładom. Koszta tej akcji mają być pokryte z podwyższenia podatku od piwa, wódki i cukru.

Blizsze uzasadnienie tego podwyższenia podatku, które w całym terenie cłowym ma wejść w życie z dniem 1. września rb., znajdujemy w projekcie ustawy, mocą której królestwom i krajom w radzie państwa reprezentowanym przekazuje się 10 1/2 miliona guldenów z dochodów podatku od piwa i wódki.

Konkretnie uzasadnienie proponowanych przez rząd podwyższeń, czytamy tam, wynika już chociażby z powierzchniowego przyjrzenia się obecnej sytuacji budżetowej.

„W pierwszym rzędzie — jak twierdzi projekt ustawy — należy się liczyć z faktem, że cały szereg wydatków, które ze względu na ich naturę i znaczenie nie mogą być pokryte z istniejących funduszy budżetowych, musi być uważany jako nieunikniony częścią z budżetu na już przez radę państwa uchwalone, częścią na już istniejące ustawy.

„Należą tutaj — zdaniem rządu — wydatki na uregulowanie plac rozmaitych kategorii urzędników państwowych i slug, dalej zwiększenia wydatków wskutek pomnożenia personelu sądowego, jak również wskutek znacznego powiększenia personelu podatkowego z powodu reformy podatkowej.” Rząd twierdzi, iż obecnie zwiększone wydatki na sądownictwo tylko z trudnością mogły być pokryte w ramach budżetu na rok 1898. To samo dotyczy się i personelu podatkowego, na który wydzielona skarbowi suma 1,200,000 zł. okazała się niedostateczną. W dalszym ciągu należy jeszcze wziąć pod uwagę podwyższenia plac gatystów wojskowych.

Wszystkie wyżej wymienione wydatki wymagają 28,000,000 zł. rocznie.

Dalej rząd jest świadomy tego, iż bez odpowiedniego poparcia nie będzie możliwa do przeprowadzenia systematyczna polityka produkcyjna, rozciągająca się na rolnictwo, przemysł, handel i rzemiosła, a następnie należy wziąć pod uwagę i akcję na korzyść krajów, wymagającą 10 1/2 miliona zł.

Mówiąc o preliminarzu inwestycyjnym powiada rząd, że jest on słuszny, ale posiada jeszcze pewne braki, skutkiem których budynki rządowe, musiałyby obciążać ogólny budżet państwowy. Jeżeli się i to podwyższenie weźmie pod uwagę, to będzie potrzebna rocznie około 40 milionów zł.

Niemniej musi też rząd wziąć pod uwagę, iż należy skasować pewne reakcyjne źródła do-

chodu, jak loteryj liczbowa i stempel kalendrzowy i dziennikarski, co podwyższy budżet na 50 milionów zł.

Według projektu rządowego, mają być podwyższone: podatek od piwa z 16.7 ct. za hektolitr i stopień sacharometru na 25 ct.; podatek od wódki z 36, względnie 46, na 50, względnie 60 ct., wreszcie podatek od cukru z 13 zł. za 100 kilogramów netto na 19 zł. W ten sposób dadzą:

podatek od piwa	17,076,000 zł.
„ „ wódki	14,489,000 „
„ „ cukru	15,368,000 „
czyli razem	46,933,000 zł.

Od tej sumy należy jednak odjąć około 3-8 milionów, przeznaczonych na opust podatków dla mniejszych browarów, dyskonto przy placeniu gotówką podatku od piwa, premie wywozowe od piwa, podwyższenie bonifikacji podatkowej dla gorzelników rolniczych, premie wywozowe od spirytusu, wreszcie restytucje podatkowe dla królestw i krajów. W ten sposób wynosić będą:

podatek od piwa	15,008,000 zł.
„ „ wódki	12,900,000 „
„ „ cukru	15,214,000 „
czyli razem	43,122,000 zł.

Od tej sumy należy jeszcze zdaniem rządu odjąć około 4 1/2 miliona powstałych ze zmniejszenia się konsumcji, czyli, że projektowane podwyższenie przyniesie państwu tylko 39 milionów.

Według twierdzenia rządu wynika z tego, iż to nie wystarczy na zamierzone potrzeby; rząd spodziewa się, iż program ten przeprowadzi, a nadzieję swą uzasadnia tem, że nie wszystkie punkty programu natychmiast zrealizowane być muszą.

W razie przyjęcia tego podwyższenia, dopiero austriackie podatki od piwa i cukru uzyskają tę wysokość, na jakiej znajdują się na Węgrzech, piwo zaś będzie tam i na przyszłość daleko wyżej opodatkowane, niż w Austrii. Podatek od piwa będzie w Austrii niższym od takiegoż we Włoszech i Rumunii, podatek od wódki niższym niż we Francji, Anglii, Holandji, Włoszech, Ameryce północnej, Norwegii i Rosji, a podatek od cukru niższym niż w Belgji, Francji, Holandji i Włoszech.

Przez przekazanie krajom 10 1/2 miliona będzie prowadzona dalej akcja rozpoczęta przez reformę podatku osobistego dotowania krajów z funduszy państwowych z ograniczeniem do r. 1909 i pod warunkiem, że te kraje, które nakładają teraz dodatki krajowe do podatków od piwa i wódki, dodatków tych na ten okres czasu się zrzekną. Według tego obliczenia przypadłoby do zwrotu między innymi dla Austrii 1,757,700 zł., dla Czech 3,135,100 zł., dla Moraw 1,316,200 zł., dla Śląska 357,200 zł., dla Galicji 1,759,700 zł., dla Bukowiny 195,800 zł. i t. d. Podział tych 10 1/2 miliona nastąpił w stosunku do placonych w poszczególnych krajach podatków od piwa i wódki.

Rząd przyrzeka, iż na tem nie ograniczy swej akcji dotacyjnej, lecz przekaże krajom jeszcze 15% z sumy podwyższeń, o ile ona przekroczy 98 milionów.

Projekt ustawy o podatku od wódki podwyższa między innymi przypadający na kraje reprezentowane w radzie państwa udział w kontyngencie prawie o 20,000 hektolitrów. Wódka dla celów leczniczych, która dotychczas wolną była od podatku, na przyszłość będzie opodatkowana. Zdaje się — czytamy w motywach rządowych — iż zarządzeniu temu nie sprzeciwi się wcale apelarze, którzy i tak teraz bardzo często nie korzystali z przywileju pobierania wódki wolnej od podatku, a jak najmniej da się to zarządzenie uczuć konsumentom.

Stopa bonifikacyjna dla gorzelników rolniczych podwyższona będzie o 1 zł.

Bonifikacja przy wywozie utrzymana zo-

stan w dotychczasowej wysokości, jednak minister skarbu jest upoważniony albo ją zniżyć lub znieść zupełnie, jeżeli to stanie się także w innych krajach udzielających podobnych premii.

Czyniąc zadość kilkakrotnie wyrażanym życzeniom, postanowiono, iż w przyszłości zwrot zapłaconych produkcyjnych opłat ma być przyznany nie tylko w razie jakiegoś elementarnego wypadku, lecz wogóle w razie jakiegokolwiek nieprzewidzianego i uniknąć się niedającego wypadku. Uczyniono również pewne ułatwienie w tem, że wódka ustawowo wolna od podatku może być pobierana nie tylko w jakiejś gorzelnii lub rafinerji, lecz także w wolnych składach.

Nowem jest w tem zarządzeniu to, iż w tych podlegających opłatom produkcyjnym gorzelniach, które są pędzone parą, lub których dzienny wydatek przenosi 16 hektolitrów zacieru obowiązkowo będzie wyposażone opodatkowane się mającej ilości alkoholu według rzeczywistego wydatku produkcji. Ponieważ jednak te lepiej urządzone gorzelnie mają zawsze charakter rolniczy, przeto projekt przyznaje im 15 procent opustu z wykazanej ilości alkoholu.

W postanowieniach przejściowych w końcu znajdujemy oprócz opodatkowania dodatkowego (15 ct. za litr alkoholu) także przyznanie bonifikacyjnego dodatku wywozowego w kwocie 5 zł. za każdy w przeciągu dwóch najbliższych okresów kampanji po za linię celną wywieziony hektolitr wódki kontyngentowanej, jednak z ograniczeniem ilości jej na 100,000 hektolitrów na rok, z czego 53,340 hektolitrów przypada na austriacką połowę monarchji.

Projekt ustawy o podatku od piwa, uwzględniając opłakane położenie malych, ciągle coraz więcej znikających browarów, wobec browarów wielkich, przynajmniej tym małym browarom znaczne ułatwienia w formie opustów podatkowych. Mianowicie przyznany będzie w każdej kampanji tym browarom, które nie wyrabiają więcej jak 2000 hektolitrów rocznie brzecki piwnej 15 procentowy opust, tym, które nie wyrabiają więcej jak 5000 hektolitrów 10 procentowy opust, 15,000 hektolitrów brzecki 5 procentowy opust w podatku od piwa.

Za piwo znajdujące się na składzie dnia 1. września 1898 roku będzie pobierany podatek dodatkowy w kwocie 83 ct. za hektolitr.

Projekt ustawy o podatku od cukru, znosząc teraźniejszą pierwszą klasę bonifikacyjną wywozową i utrzymując dwie pozostałe klasy o 1 zł. 60 ct. i 2 zł. 30 ct., zniża minimalną polaryzację dla cukru w teraźniejszej drugiej klasie z 93% na 90%, a dla cukru w teraźniejszej drugiej klasie z 99.5% na 99.3%. Suma maksymalna mających się płacić bonifikacji wywozowych za cukier wywieziony z okręgu celnego w jednej kampanji będzie i w przyszłości wynosiła 9 milionów zł. Równocześnie atoli minister skarbu jest upoważniony wysokość bonifikacji, albo zniżyć albo ją znieść zupełnie, stosownie do tego, czy inne kraje produkujące cukier z buraków premje za wywóz cukru zniżą lub zupełnie zniżą.

Z motywów rządowych, dodanych do tego projektu wynika, że austriacka polityka premjowa znajduje się w pewnym stanie przymusowym wskutek polityki premjowej naszych krajów. Dalszy projekt ustawy umożliwi używanie wolnych od podatku wódki i cukru do wyrabiania artykułów eksportowych, w skład których wchodzi wódka i cukier.

Dwa projekty ustaw służą do przeprowadzenia zasady, że podatki konsumcyjne pobierane od piwa, wódki, cukru i olejów mineralnych mają wpływać tylko do tych krajów wspólnego okręgu celnego, w których artykuły te w rzeczywistości będą konsumowane.

W motywach swych przyznaje rząd, iż postanowienie powyższe będzie miało ten skutek, że znaczna część podatku konsumcyjnego tej połowy monarchji wpłynie do Węgier, ale uczynił postanowienie tej sprawiedliwej i słusznej

zasady w tej nadziei, że wzmocniona przez to finansowa pozycja drugiej połowy monarchji znajdzie swój wyraz w podwyższeniu tej części opłaty, którą Węgry uiszczą będą na wspólne wydatki.

Cło od olejów mineralnych wynoszące dziś 2 zł. i 2 zł. 40 ct. od 100 kl. ma być podniesione na 3 zł. 50 ct., a to w celu sprawiedliwej ochrony austriackiej produkcji ropy surowej.

Uгода celna i handlowa.

W dalszym ciągu przedłożył rząd izbie posłów projekt ugody z Węgrami, który ma obie strony obowiązywać aż do 31. grudnia 1907 r. Zasady nowej ugody są te same, co dawnych ugod, o ile naturalnie nie zostały za obopólną zgodą zmienione. Główna zasada jednak pozostała bez zmiany, a mianowicie, że Austria i Węgry podczas trwania ugody i w myśl jej tworzą jeden teren wspólny celny i handlowy, otoczony jedną granicą celną. Najistotniejszymi zmianami nowej ugody są następujące:

Rewizja taryfy celnej.

Artykuł IV zawiera nowe postanowienie, a mianowicie, że ze względu na zawarte z obcymi państwami traktaty celno-handlowe, obowiązujące do 31. grudnia 1903 roku, oba rządy obowiązują się najpóźniej do końca 1902 roku stworzyć nową ogólną taryfę celną, przyczem wyjść należy z tego punktu, że równomiernie trzeba uwzględnić potrzeby produkcji rolniczej i rzemieślniczej. Gdyby do końca 1902 roku nie zgodzono się na nową definitywną taryfę celną, to należy stworzyć prowizorium z uwzględnieniem wyżej wymienionych potrzeb. Stanowisko wobec tego zajętą motywuje rząd w następujący sposób:

Wskutek traktatów handlowych z Niemcami, Włochami, Szwajcarią, Belgją, Serbią i Rosją jest taryfa austriacka na traktatowy przeciąg czasu ustalona, Austria nie posiada jednak zupełnej wolności taryfowej na dłuższy przeciąg czasu, to też o radykalnej zmianie austriackiej taryfy celnej z praktycznym skutkiem na razie myśleć nie można. Natomiast wskazana jest rewizja taryfy celnej na podstawie doświadczeń poczynionych w ciągu trwania traktatu, przyczem należy wziąć pod uwagę tak ekonomiczne potrzeby Austrii, jak i rozwój stosunków ekonomicznych w innych państwach. Rząd postara się o to, aby przygotowania były poczynione we właściwym czasie i dlatego będzie stał w ciągłym kontakcie ze sferami interesowanymi.

Zniesienie obrotu miewa.

Obrot miewa znosi się z dniem 1. stycznia 1899 roku, przez co staje się zadość słusznemu żądaniu młynarzy i rolników austriackich. Rząd ogranicza się, ze względu na liczną rezerwację, na skostatanianiu, że obrot miewem nie zgadza się handlowo i technicznie ze skuteczną kontrolą identyczności, która by nie ograniczała się tylko na gatunku.

Kwestje taryfowe.

Artykuł IX. ugody celno-handlowej ustanawia w kwestjach taryfowo-kolejowych wzajemne obowiązki, nie znajdujące się w ugodzie obecnej. Według nich obie kolejki państwowe obowiązane są, zgodzić się w każdym razie na ustanowienie bezpośrednich taryf dla transportów towarowych idących transito przez linje obu sieci kolejowych, przyczem takie stopy taryfowe mają być i nadal wykluczone. Zresztą postanowienia znajdujące się w artykule 15. traktatu handlowo-celnego, zawartego między Austro-Węgrami a Niemcami dnia 6. grudnia 1891 roku, a tyżące się komunikacji kolejowej obu terenów państwowych, nie traca swej mocy. Dalej projekt rządowy ściśle określa ulgi taryfowe, które mogą być przyznawane transportom transitowym głównie z Rosji do Niemiec północnych.

Fachowcy przy reprezentacjach zagranicznych.

Projekt postanawia, że poszczególnym ministrom przysługuje prawo w porozumieniu z ministrem spraw zewnętrznych na koszt swego departamentu wysłać na studia stosunków handlowych, rolniczo-gospodarczych i technicznych, fachowców zagranicę, którzy, nie wchodząc w skład misji i konsulatów, korzystaliby z ich ochrony i poparcia i za ich pośrednictwem otrzymywaliby wstęp do odnosnych władz zagranicznych celem zasięgnięcia informacji.

Statystyka obrotu towarów.

Według art. XI. ministerstwa obu połów monarchji mają zarządzić, aby materiał statystyczny, odnoszący się do wzajemnego obrotu styczer był według umówionych norm i samodzielnie przez każde państwo był publikowany. Postanowienie to tworzy ramkę do osobnego projektu, na mocy którego zaprowadzona będzie statystyka obrotu towarów między Austrią i Węgrami również i w Austrii, co rząd węgierski już czyni.

Podatki pośrednie.

Według istniejących postanowień podatki pośrednie, mające bezpośredni wpływ na produkcję ekonomiczną, mają być wymierzone według jednolitych ustaw i przepisów administracyjnych, tak, że żadna z połów monarchji nie ma prawa przeprowadzać jednostronnie podwyższenia tych podatków. Ponieważ w celu zwiększenia dochodów państwowych na Węgrzech, piwo, wódka i cukier musiały być i nadal opodatkowywane, przeto można to było przeprowadzić jedynie za pomocą wprowadzenia nowych podatków spożywczych, wymierzanych nie przy produkcji, lecz przy spotrzebowaniu.

W istocie istnieją dotychczas na Węgrzech oprócz wspólnie umówionych podatków od piwa, wódki i cukru osobne podatki spożywcze a mianowicie 5 zł. od hektolitru piwa bez względu na jego siłę, 6 zł. za centnar metryczny cukru i 15 zł. za hektolitr alkoholu. Ponieważ jednak ściąganie tych podatków jest utrudnione, przeto rząd węgierski starał się wynaleźć odpowiedniejszą formę i w tym celu artykuł XII. zrehabilitowano w ten sposób, że każda z połów monarchji ma prawo nakładać dla swych krajów na te bezpośrednie podatki dodatek, względnie ekwiwalent dodatku, o ile na dany produkt nie istnieje ani linja podatkowa wobec drugiej połowy, ani też nie jest przyznana premja wywozowa lub produkcyjna. Aby uzyskać równomierne opodatkowanie, każda z połów monarchji ma prawo żądać od drugiej, aby ta w przeciągu roku zaprowadziła u siebie podwyższenie podatku zasadniczego o całą wysokość dodatku lub też jego część.

Zwrot podatkowy, względnie premje wywozowe przypadają na rachunek każdego z państw z osobna.

Tyrolskie cło na zboże.

Dodatek do artykułu XII. tyżący się dodatku krajowego przy imporcie zboża do Tyrolu. Ten od lat niepamiętnych pobierany dodatek ma ustać w r. 1903 albo też być w ten sposób uregulowany, że dodatek będzie pobierany i od zbóż, wyprodukowanych w Tyrolu samym.

Sprawa dostaw.

Pod względem osiągnięcia porozumienia co do rozpisywania ofert i przyznawania dostaw nie doszło do takiej ugody, która by bez zastrzeżeń zadośćczyniła słusznym, praktycznym wymaganiom i potrzebom. Każda ugoda pod tym względem byłaby tylko przeszkodą w osiągnięciu ustawodawczego regulaminu w dostawach licytacyjnych, w celu ochrony produkcji krajowej, dlatego też wolał rząd zachować sobie pod tym względem wolną rękę.

Obrot byłym.

Wyraźne przepisy co do tego punktu dotychczas nie istniały. Na podstawie doświad-

Dr. Kazimierz Ostaszewski-Barański.

ROK ZŁUDZEN (1848).

(Ciąg dalszy).

Nazajutrz — dzień pierwszego kwietnia — udała się deputacja gremjalnie do kościoła św. Ruperta dla wysłuchania mszy św. Odprawili ją polscy kapłani, członkowie deputacji, jeden zaś z nich przemówił przedtem, sławiąc Boga i jego sprawiedliwość. „Znowu — pisze Siemiński — scena, która nie mogła przejść bez wrażeń jakich się rzadko doznaje. Wątpię czy o sklepieniu tego kościoła, obito się kiedy tyle gorących modłów, tyle westchnień o jedno — o był naszej drogiej ojczyzny. Po mszy odpiewaliśmy wszyscy suplikację a zwrotka „od powietrza, głodu, ognia i wojny” brzmiała najgłośniej. Następnie zajęto się ułożeniem memoriału, z którym miano wystąpić przed cesarzem, wybrano wydział dla zredagowania pisma i toczono narady z przedstawicielami czeskimi, którzy właśnie przybyli. Do deputacji lwowskiej przyłączyła się następnie krakowska i tarnowska a nadto umyślnie przybyło do Wiednia biskup przemyski ks. Wierchlejski. W dniach 3. i 4.

kwietnia obradowano po dwanaście i czternaście godzin nad każdym niemal słowem memoriału. Ciekawe zaiste było rozbudzenie i rozwijanie się pierwszych żywiołów życia politycznego; tu można było poznać serce każdego i głowę, tu wylazły jak duchy pośmiertne blade wprawdzie i beznieszne lecz odradzające się jeszcze dawne przesady, narowy, przyzwary i namienności; tu jasno pokazało się także ile w nas jest jednak siły duchowej i moralnej, ile hartu, pomimo prześladowań.

W dniu 6. kwietnia zebrały się deputacje lwowska i krakowska raz jeszcze na wspólne posiedzenie i raz jeszcze odczytano adres. Opierał on się naturalnie na memoriale wręczonym Stadjonowi z dnia 19. marca, ale był obszerniejszym i w części politycznej więcej jasnym. W adresie tym powiedziano wyraźnie, że Polacy nie wyrzekli się nigdy myśli o niepodległości i wolności swej Ojczyzny — wyrażono nadzieję, że Austria we własnym interesie dążyć będzie do zniesienia traktatów podziału Polski. Dalej upraszano o sankcję komitetu narodowego, który zająłby się ułożeniem konstytucji i rozwiązaniem licznych spraw organizacyjnych, administracyjnych i społecznych, a w 12 punktach streszczono najważniejsze postulaty kraju, odnoszące się do wydalenia urzędników, którzy stoją jako ustawiczni podlegacze niezgody i nieważności pomiędzy narodem a monarchją, uorganizowanie gwardji narodowej, wojska z polską komendą, zaprowadzenia języka polskiego w szko-

łach i urzędach, rychłego zwolnienia sejmu, powszechnej amnestji także dla wojskowych, publicznego i ustnego sądownictwa, zrównania stanów i wyznania, nowej ustawy gminnej i zniesienia pańszczyzny.

Adres kończył się następującymi słowy: „Nie ukrywamy przed tobą najjaśniejszy panie: kraj cały jest w największym wzburzeniu umysłowym. Gdyby w polskiej której prowincji wybuchła wojna, wtedy w Galicji w teraźniejszej warunkach żadna siła nie powstrzyma powstania. Stąd największe zło dla nas i dla tronu twego najjaśniejszy panie wyniknie. Galicja, rozpoczynając powstanie podwójne na zewnątrz i wewnątrz, wpadnie w anarchję i stanie się łatwym łupem nieprzyjaciela. Tylko energiczny, ściśle narodowy komitet, mający władzę administracyjną i reorganizacyjną, złożony z osób powszechnego zaufania, pod twoją opieką działający, jest jedynym u nas sposobem ratunku, bo zdola przedko wnieść siłę narodową, powstrzymać niebezpieczne powstania lub zaburzenia. Każde inne przejście z rządu urzędników, pod którym dołąd jęczymy, w swobody konstytucyjnej, rzuciliby nas nad przepaść, a wstrząsnęłyby narody ościenne.

„Speln więc najjaśniejszy panie tę prośbę naszą — speln ją dla szczęścia twego tronu i twoich narodów.”

Adres podpisali: ksiądz biskup Wierchlejski, Jerzy książę Lubomirski, Le-

szek brabia Borkowski, dr. Sękowski, Wienkowski, Leligdowicz, Dzierżkowski Józef, Jabłoński Kajetan, Gromański, hr. Czacki, Szelski Kazimierz, Rydel, Słabkowski, Dzieluszycki Kaz., Smagłowski, Dymnicki, Chwalibóg, Siemiński, Nowakowski, dr. Ziemliński, dr. Zbyszewski, Dobrzański Jan, Kulczycki Tomasz, Krynicki, ks. Korotkiewicz, br. Borowski, Mieses, Horowitz, Czerkawski Wl., Alszner, Pohorecki, Blesiadecki, Pieniążek, Rudnyński, Hoszard Ferd., Świątkiewicz, Malisz Karol, Dylewski, Dołański, Kohn, Hubicki, ks. Czaykowski, Stanisław książę Jablonowski, hrabia Wodzicki, książę Rozwadowski, hr. Kuczkowski, Meisles, dr. Jakubowski, Lange Karol, Bozczkowski Juwenal, Bochenek, Baranowski, Czerny, Młocki Alfred, Zbroja, Władysław książę Sanguszko, Rozner, Palestar, ks. Krul, dr. Szejkowski, dr. Machalski, Bronisz, Mielał.

Z adresem tym, deputacja uszykowała trzy tomi, wśród szpalery tysiącznych rozentuzjowanych tłumów, otoczona gwardją akademicką, wyruszyła ku burgowi. Okna i balkony były pełne: kobiety powiewały chustkami i rzucały kwiaty. Wchodzących w bramę burgowi witała straż wojskowa oddając honory wojskowe. Tu oświadczone, że cesarz nie może przyjąć całej deputacji, ale przyjmie dwunastu

jej członków. Wyznaczeni do tego: ks. Jerzy Lubomirski, Jabłoński, Wl. ks. Sanguszko, ks. Krynicki, biskup Wierchlejski, Kosakowski, St. ks. Jablonowski, Kaz. hr. Wodzicki, Ludwik Biorkowski, dwaj włościanie Boniur i Zbroja i żyd Meisels, udali się za szambelanem na salony cesarskie. Cesarz przyjął ich ujemnie. Lubomirski oświadczył przedewszystkiem gorącą podziękę narodu za uczynione już koncesje i zaczął czytać adres w niemieckim tłumaczeniu. Ledwie kilkanaście wierszy przeczytał, zbliżył się jakiś jęzemię do niego, prosząc, by oddał adres, gdyż cesarz sam go później przeczyta, znacząc, że tak czyniły wszystkie deputacje. Nie dał się zbić z tropu Lubomirki i dosyć ostro a głośno powiedział: „Sądzę, że wolno nam przedstawić jego cesarskiej mości nasze życzenia — a lepiej, że je z naszych ust usłyszy”.

I odczytał doniosłym głosem adres do końca. Cesarz, jak zwykle lakonicznie odpowiedział ogólnikami: „Ich nehme wohlgefälligt die Bitte der Abgeordneten aus meinem Königreiche Galizien auf, und werde befehlen, alle Ihre Wünsche sogleich in Erwägung zu nehmen, und insofern sie das Wohl des Landes beruhen sie baldigst zu erledigen”.

(Ciąg dalszy nastąpi).

czem postanowiono utworzyć nowy art. XXI ugody. Według niego zwierzęta pochodzące z jednej połowy monarchji, produkty zwierzęce i inne ulegające zarazie przedmioty, będą traktowane według ustaw obowiązujących w drugiej. Dlatego też transporty, pochodzące z okolic wolnych od zarazy i przychodzące zdrowo do miejsca przeznaczenia, mogą być w terenie państwowym danej połowy monarchji puszczane dalej bez przeszkód. W razie skonstatowania choroby zaraziowej w transporcie, może być zarządzone zwrot tegoż do miejsca wysyłki; w razie zawiąnięcia takiej choroby, szczególnie w okęgach nadgranicznych, może być import wrażliwych na zarazę zwierząt zakazany, albo też ograniczony.

Wino szklane.

Nowym jest również art. XXII. postanawiający, aby w obydwóch połowach monarchji istniały co do win sztucznych i co do fałszowania ważniejszych produktów rolniczych oraz artykułów, potrzebnych do produkcji rolniczej, możliwie jednolite przepisy.

Czas trwania ugody.

Art. XXV. oznacza czas trwania ugody od 1. stycznia 1899 do 31. grudnia 1907; i trwać ma nadal od dziesięciu do dziesięciu lat, o ile nie nastąpi wymownienie, które powinno być uczynione w przedostatnim roku każdego dziesięciolecia. W takim razie powinny się rozpocząć pertraktacje co do odnowienia ugody.

Wiedeń 20. kwietnia. W przedłożeniach ugodowych proponuje rząd między innymi także wypukno kwitów żupnych, których jest za 70 milionów zł. za pomocą nowej 3/4% pożyczki.

Statut banku austro-węgierskiego dozna między innymi także tej zmiany, że udział państwa w zyskach banku rozpoczyna się już przy 4% zysku, a nie dopiero przy 7%, jak dotąd.

Ostatnia wizyta.

Lwów 20. kwietnia.

Pożegnanie hr. Pinińskiego na uniwersytecie odbyło się dziś o godzinie 10 rano w auli uniwersyteckiej w obecności całego grona profesorów w togach i liczne zastępy młodzieży akademickiej. Namiestnik był również ubrany w togę profesorską, po raz ostatni. Pierwszy przemówił doń prorektor ks. Komarnicki. Podniósł w swej przemowie zasługi hr. Pinińskiego na stanowisku profesora i wyraził radość z tego powodu, że z łona uniwersytetu właśnie wyszedł mąż, kierujący sprawami kraju. To też rozstanie z nim, jako z byłym kolegą jest przykre wprawdzie jak każde rozstanie, lecz z łzą żalu miesza się tu również łza radości. Nakoniec wyraził mowca nadzieję, że hr. Piniński na nowem stanowisku będzie utrzymywał nadal serdeczny węzeł, łączący go z uniwersytem, którego był uczniem i profesorem.

Imieniem grona profesorów wydziału prawniczego przemawiał dziekan prof. dr. Ochencowski. Trzecią mowę pożądną wypowiedział prezes „Czytelnicy akademickiej” Leszczyński, dziękując hr. Pinińskiemu za szczerą życzliwość dla młodzieży, której tylokrrotnie dał dowody jako profesor i jako poseł w parlamencie, gdzie ujął się za młodzieżą w znanej sprawie o nadużycia policjantów.

Ze wzruszeniem dziękował namiestnik wszystkim za te objawy uznania i sympatii. Wspomniał o czasach, kiedy jako student lwowskiego uniwersytetu, w tej właśnie auli zdawał pierwsze egzaminy prawnicze. Były to chwile, których wspomnienie nigdy mu się nie zatrze w pamięci, wtedy bowiem miał jedyny raz w życiu ze swojej pracy zadowolenie tak zupełne, ja jego dalsze życie przynieść mu już nie miało. Dziękował kolegom za serdeczność, którą go otaczali i przyrzekł na nowem stanowisku czuwać zawsze nad swoją *alma mater*. Nakoniec zwracając się do młodzieży rzekł:

„W przyszłości nie będzie mi możliwym przemawiać już w ten sposób, jak dziś, pozwolić, że dziś z serca do was przemawiam! Silniej może, niż inni, odczuwam w tej chwili to, co się działo w mem sercu, kiedy byłem akademikiem, kiedy stałem między młodzieżą w tej auli przy podobnych uroczystościach i muszę powiedzieć otwarcie, że wam zazdroścę waszego wieku, waszej młodości i tej siły wiary i nadziei w przyszłość. I ja ja miałem w wysokim stopniu. Za młodu, w tym właśnie gmachu spędziłem wiele chwil, w których marzyłem o szerokiej przyszłości i zdawało mi się, że można będzie działać pożytecznie równocześnie w najrozmaitszych kierunkach, być razem uczonym, politykiem, że dobra głowa z nie najgorzej zorganizowanym mózgiem na to wystarczy. Później atoli trzeźwiej się człowiek na te rzeczy zapatrzył i niejedno, co w młodości nawet za zarozumiałca uchodził, staje się skromnym, a przynajmniej liczy się z faktami. Tak i z wami będzie; dajcie jednak, myście o tem, że możecie bardzo wiele zdziałać, wierzcie w wasze siły i w wasze ideały, bo tylko tak czując i myśląc, później po pewnem ochłodzeniu staniecie się użytecznymi, prawdziwymi obywatelami kraju. Byłoby źle, gdyby oziębiało wasze serca, mroźno uczucia — ale z drugiej strony nie zapominajcie o tem, co jest rzeczą najważniejszą: że czas młodości, to czas, w którym kształtują się umysł i serce, że w czasie tym potrzeba im kierownictwa i że temu kierownictwu powinniście się oddać z całym zaufaniem do tych, którym ster wasz powierzono. Nie marnujcie młodości, ponieważ w niej zbieracie na całe życie zasoby. Jak wybierając się w daleką podróż potrzeba do okrytą włożyć bardzo wiele, ażeby zasoby wystarczyły podczas długiej podróży, tak i wy musicie zbierać całe skarby wiedzy i zalet charakteru, aby wam na całe wystarczyły życie. Zmarnowana młodość — to często złamane całe życie, a można je zmarnować zarówno pod względem fizycznym jak pod względem etycznym i umysłowym.

Wspomniałem, że powinniście mieć zaufanie do waszych kierowników, znając ich dobrze, nie wątpię, że sterują i sterować będą do dobrego, że starają się i starać się będą, ażebyście

się stali zacytami, prawymi, pożytecznymi tego kraju obywatelami, że ci wam mówili i mówią: Bóg i Ojczyzna, to są dwa ideały, o których ciągle powinniście pamiętać, to dwie gwiazdy, które wam ciągle przewodniczyć winny.

Proszę was usilnie, ażebyście na tej drodze wytrwali, bo w ten tylko sposób staniecie się godnymi obywatelami kraju i spełnicie te zaszczytne wobec całego społeczeństwa obowiązki, które już z chwilą wstąpienia w mury uniwersyteckie przyjęliście na siebie.

Następnie tradycyjnym zwyczajem pożegnano hr. Pinińskiego pochylem berła uniwersyteckiego, poczem w sali profesorskiej odbył namiestnik przez kwadrans towarzyski *cerclie* ze swymi dawnymi kolegami.

KRONIKA.

Djaruz lwowski.

Czwartek 21. kwietnia.
Teatr hr. Skarbka: „Żydówka”, opera. Początek o godzinie 7 1/2, wieczorem.

Kalendarz. Czwartek (21.): Anzelm. Wschód słońca o godzinie 5. minut 10, zachód o godzinie 6. minut 49.

P. wiceprezydent Korytowski ma się znacznie lepiej, wszelkie niebezpieczeństwo już minęło. Dziś otrzymaliśmy od niego z Poznania następujący telegram: „Stan mój, dzięki Bogu, dość pomyślny. *Korytowski*.”

Z uniwersytetu. Prof. Łukasiewicz przybył już z Insbruku i objął klinikę chorób skórnych na tu-tejszym uniwersytecie.

Nowa aleja spacerowa powstaje w śródmieściu lwowskim. Mianowicie wzdłuż chodnika ulicy Hetmańskiej od rogu gmachu dyrekcji skarbowej aż do teatrowi zasadzają szereg drzew, które z czasem, rzucając cień na chodnik, zamieniają go w przyjemne miejsce spaceru, podczas gdy dotąd w skwarne dni było prawdziwą męczarnią tamtędy przechodzić. Byłoby bardzo pożądanem, aby takie same drzewa zasadzano także na innych ulicach naszego miasta, co przyczyniłoby się także niezawodnie do podniesienia jego zdrowotności.

Nagła śmierć. Onegdaj w południe w gmachu kasy oszczędności w Krakowie zmarł nagle chłopiec około 20 letni, nieznanego nazwiska. Pogotowie ratunkowe stwierdziło śmierć. Zwłoki oddawiono do zakładu medycyny sądowej.

Fundacja z przed stu lat. W roku 1798, a więc równo przed stu laty, umarł we Lwowie kupiec nazwiskiem Blank, który na ręce ówczesnego magistratu złożył sto złr., jako kapitał żelazny mającej się z czasem otworzyć fundacji dla rozdzielania posagów ubogim dziewczętom, wychodzącym z domu. Fundator, określając swój legat wyraził życzenie, aby on wszedł w życie wtedy, gdy złożona w formie zawiązku fundacyjnego kwota stu złr. wzrosnie przez kapitalizowanie procentów do takiej sumy, której odsetki roczne wynosiłyby 50 zł. i mogłyby każdorazowo być obrócone na jeden posag. Otóż w tym roku właśnie urosła ona do wysokości 1.300 zł. i na odbytem wczoraj posiedzeniu magistratu uchwalono wprowadzić fundację śp. Blanka w życie.

Fabrykanci aniołków. Odnośnie do wczorajszej notki o aresztowaniu dwójga fabrykantów aniołków, donosimy dziś bliższe szczegóły. Na Zamarynowie stoi cały szereg domków małych i brudnych, wybudowanych przez zmarłego już budowniczego tutejszego Lichtenheima, w których mieszka największa nędza, a czasem i zbrodnia. W domkach tych znanych pod nazwą „domków Lichtenheima” zamieszkała godna para, bez żadnego bliżej określonego zajęcia. Haliczanka i jej kołhanek Piotr Burmych. Przyjmowali oni już od dłuższego czasu małe dzieci na wychowanie za stosową zapłatą i, jak ich policja podejrzewa, od dłuższego czasu musieli praktykować wstrętny proceder mordowania tychże. W poniedziałek wyszedł ładem z Zniesienia Jan Urbaniec, że dwie dzieci, które Haliczanka miała na wychowaniu, zniknęły, a o śmierci ich ani urząd gminny, ani komisariat nie zostały powiadomione. Rozpoczął więc dalsze poszukiwania wspólnie z agentami policyjnymi Finkelsteinem i Przesztelskim, a z nich się okazało, że czuli opiekunowie zadali dzieciom jakiegoś narkotyku, następnie je uduślił w kufkach. Matki tych niemowląt służące, żydówki, jedna we Lwowie, druga w Striju, oddały je faktorem Milce Regen, mieszkającej przy ul. Starotatnej, a ta umieściła je u Haliczankiowa za miesięczną opłatą 4 zł.

Przesłuchiwana Milka Regen podaje, że przed kilku tygodniami przyniosła jej Haliczanka jedno niezwyłe dziecko, a w jakiś czas potem drugie, twierdząc, że pomaryła naturalną śmiercią i żądając wynagrodzenia za utrzymanie; następnie udały się obie z trupami na cmentarz żydowski na Zniesieniu i tam je cichaczem pochowały, nie uwiadamiając o tem żadnego urzędu. Haliczankiowa i Burmychę osadzono w więzieniu śledczym, gdzie wypierają się wszelkiej winy, Milkę Regen zaś, z powodu choroby, zostawiono na razie na wolnej stopie.

Zguba. Na inspekcji policyjnej zjawiała się wczoraj w południe niejaką Anna Pietryka, żona Walentego Pietryki zwrócić go kolejącego z Krakowa. Pietrykowa doniosła, że mąż jej dnia 12. b. m. jechał w służbie z Bogdanówki koło Podwołoczysk do Krakowa, ale dotąd do domu nie powrócił. Wśród łez opowiadała ona, że mąż jej zawsze był wzorem małżonka, więc nie przypuszcza samowolnej ucieczki z jego strony. Zniknięcie przypisuje nieszczęśliwemu wypadkowi i w celu odszukania go żywym lub umarłym zeznaje, że Pietryka był wzrostu więcej niż średniego, silnej budowy ciała, blondyn z dużym jasnym wąsem. W chwili wyjazdu z Krakowa Pietryka był czarno ubrany.

Testament. Konstanty Winiarski, skreślił w więzieniu ołówkiem testament na czterech stronach dużego formatu. Testament ten podpisał następnie prezydent sądu Osuchowski. Winiarski w testamentie zapisuje cały swój majątek dwójgu dzieciom z pierwszego małżeństwa, które zabrał brat jego Kazimierz. Majątek jego wynosi około 3000 zł. i składa się z gotówki i inwentarza.

Wybory. Z Buczacza otrzymujemy następujące pismo: Upraszam o łaskawe zamieszczenie słów kilku następujących: Ponieważ komitet centralny na posiedzeniu jeszcze d. 4. b. m. uznał kandydaturę p. Marjana barona Błażowskiego w obecnych warunkach za najodpowiedniejszą, przeto czuję się powin-

dowanym podać do publicznej wiadomości, że świadom obowiązku karności narodowej i karności że szanując, cofnąłem formalnie moją kandydaturę na okręg Buczaczo-Czortków z kurji IV., a to na posiedzeniu miejscowego komitetu w Buczaczu d. 16. b. m. Z wyrazem poważania *ks. Gronicki*.

Niesłychana śmierć. Z Buczacza piszą: 63 letnia staruszka, Franciszka Gnefa, wybrała się nocnym pociągami do Stanisławowa do Buczacza. O godzinie 1 po północy wysiadła z wagonu i puściła się w drogę pieszczą do wsi Dźwinogroda, o 5 lub 6 kilometrów oddalonego. Błoto było po deszczu bardzo wielkie, niebo zachmurzone. Biedna staruszka szła przez wieś Podzameczek, gdzie wszyscy spali. Zapukała do jednego domu, aby ją odwieziono, ale gospodarz nie miał ochoty. Szła tedy dalej, niosąc koszyk i 6 książek, aż opadła z sił zupełnie i została na drodze do rana. Rano znalazł ją całkiem zabloczoną, na kolanach w błocie. W kolo niej było zagłębienie i ślady, że na kolanach obracała się na miejscu. Biedną chorę zabrano do domu mielnika, oczyszczono i obmyto, lecz nieszczęśliwa staruszka nie przysła już do siebie — zaraz bowiem umarła. Niesłychana odwaga, że stara kobieta puszczala się w nocy w drogę; niesłychana też śmierć: zamarła na drodze, choć nie było ni śniegu ni mrozu.

Dwa przytyki podkaszanej muzy w Krakowie, osławione tingle tangle Odeon i etablissement Friedmann, zostały policyjnie zamknięte. „Przedstawienia” odbywać się będą jeszcze tylko do soboty. Odebranie koncesji obu tym siedliskom rozpusty nastąpiło skutkiem mnożących się wypadków, w których tak młodzież nieodwiedziona, jak lekkomyślni, choć starsi wiekiem ludzie, gubili się moralnie i materialnie wśród rozpasywania i libacji, uprawianych w tych zakładach. W rozlicznych procesach kryminalnych ostatnich lat kilku obie te „instytucje” figurowały aż nadto często. Smutnej pamięci bohaterowie tych procesów, jak Kłowski i wielu innych, byli tam codziennymi gośćmi i tam tracili pieniądze swoje lub obce. Także ostatnie samobójstwo porucznika Hugona K., zakończane w jednej z „artystek” etablissement Friedmann, jest owocem istnienia zakładów, które nierzadkie znikną z widowni, co już dawno powinno było nastąpić. Ostatecznie lepiej późno jak nigdy!

Właściciele obu zakładów udali się z zażaleniem do delegata namiestnictwa p. Laskowskiego, który jednakże na wniosek dyrekcji policji odmówił odnowienia koncesji na przedstawienia tak w Odeonie, jak i w zakładzie Friedmanna. Od dnia 24. b. m. już tam przedstawień nie będzie.

Gdyby p. Krzaczkowski poszedł za przykładem p. Korotkiewicza, pozyskałby sobie uznanie wszystkich. Tingle we Lwowie są tak samo żywiołem destrukcyjnym, jak były w Krakowie. U nas atoli cieszą się one niezwykłą opieką, o czem zresztą mieliśmy już nieraz sposobność pisać.

Język polski w szkołach w Królestwie. Kraj petersburski donosi: O ile słyszeliśmy, rozpatrzenie projektu rozszerzenia wykładów języka polskiego w szkołach średnich Królestwa polskiego z powodu niedostatecznego jeszcze przestudowania tej kwestji przez ministerstwo oświaty zostało odłożone do jesieni.

Obiad na cześć namiestnika hr. L. Pinińskiego, w którym wzięło udział 26 osób, odbył się onegdaj u marszałka krajowego hr. St. Badeniego.

Obchód ludowy konstytucji 3. maja, przygotowywany we Lwowie przez katolicką młodzież rękodzielniczą, został odłożony, że względu, iż 3. maja przypada na dzień powszedni, na niedzielę 8. maja. Obchód, którego program ma być bardzo urozmaicony, odbędzie się na stoku pod kopcem Unji Lubelskiej. Reprezentacja gminy m. Lwowa uczyniła komitetowi subwencji 60 zł., a ponadto ofiarowała mu 2 sagi drzewa, które z nastaniem zmrzoka mają być spalone na szczytce kopca.

Strajk czeladników blacharskich żydowskich. Po strajkach rębaczy i krawców przyszła kolej na blacharzy, którzy zaprzestawili onegdaj wszelkich robót i zgromadziwszy się w znacznej liczbie, udali się do domu robotniczego na zgromadzenie, na którym uchwalono następujące postulaty: 1. praca codzienna nie może trwać dłużej jak dziesięć godzin; 2. płaca tygodniowa robotnika może wynosić najmniej 7 zł., samodzielny pokrywać dachów ma otrzymać tygodniowo najmniej 13 zł., a robotnik ornamentowy i pracujący przy robotach cynkowych najmniej 15 zł.; robotnicy pracujący w akordzie mają otrzymać za 1 metr pokrycia zwykłego dachu i na listwach 15 ct., za 1 metr roboty gzymsowej 50 ct., za 1 metr rynny dachowej 15 ct., za 1 metr rury spadowej 40 ct.; 3. jeżeli robotnik jest wysłany na prowincję, powinien dostawać najmniej 4 zł. tygodniowo dodatku; 4. jeżeli w skutek deszczu lub innych przeszkód robota na wolnym powietrzu jest przerywana, to robotnik ma być zatrudnionym w warsztacie, ale płacy jak dotychczas się zdarzało, zmniejszać mu nie wolno. Postulaty powyższe przedłożono pracodawcom i inspektorowi przemysłowemu p. Nawratilowi, oraz uchwalono, jeżeliby pracodawcy choćby na jeden punkt zgodzić się nie chcieli, do pracy nie wracać.

Omali nie nieszczęśliwy wypadek. Patrol policyjny spostrzegłszy onegdaj nocy około 5 godziny rano wydobywający się dym z piwnicy Arona Filipa pod l. 34 przy ul. Krakowskiej, zawiadomił o tem straż pożarną, która przybywszy na miejsce i wyważywszy drzwi do piwnicy, znalazła w niej tlejącą słomę, a na niej śpiących robotników Jana Dacka i Stefana Reszotnika, którzy za pozwoleniem Arona Filipa od dłuższego czasu tam nocowali. Onegdaj weszli oni do tej piwnicy na nocleg w pijanym stanie i wzniewiwszy prawdopodobnie niedopałkami cygar ogień, pozaspali. Dacka i Reszotnika uwięziono.

Impertynencki impresario. Ze strony publiczności, która była obecna na onegdajszej drugiej i ostatniej produkcji chóru rosyjskiego w Narodnym Domu, dochodzą na skargi na impertynenckie zachowanie się znanego na bruku lwowskim „impresarja”, niejakiego Francjaka, który jest z fachu agentem od szansonistek, a nadto od czasu do czasu aranżuje koncerty różnych przyjezdnych znakomitości wątpliwego kalibru. Przepuszczamy, że temu panu na razie wystarczy ta ogólnikowa admocja.

Nowowybrany kabał lwowski ukonstytuował się na odbytem onegdaj pierwszym posiedzeniu w sposób następujący: Do głównego zarządu z 30 wybranych weszli: dr. Byk, Buber, Goldman, Gottlieb, Landau, Mieses i dr. Sza ff. Prezesem kabału

wybrany został dr. Emil Byk, w miejsce dotychczasowego prezesa Samuela Horowitza. Pierwszym zastępcą wybrany dr. Sza ff, drugim Mieses.

Robotnicze drukarskie i introligatorskie zebrane onegdaj wieczorem w sali stowarzyszenia „Jedność” w liczbie około pięćdziesięciu kilku, wybrały z pomiędzy siebie komitet, składający się z sześciu robotników, w celu ulżenia statutu dla powstać mającego stowarzyszenia, które będzie miało na celu nieść pomoc swoim członkom w razie biedy i chronić ich przed wyzyskiem i złem traktowaniem przelozonych w niektórych zakładach. Wynik to zupełnie naturalny wobec wzmagającej się drożyzny i prądów społecznych, który zmusza je do łączności i domagania się na tej drodze praw ludzkich i bodaj znośnej egzystencji.

Niedźwiedź, nie dzik. W sprawozdaniu naszym o audycji rady miasta Lwowa u namiestnika hr. Pinińskiego wkradła się pomyłka natury... łowieckiej. Donieśliśmy mianowicie, że namiestnik, rozmawiając z radnym p. Bienieckim, zapytał go, czy nie zastrzelił drugiego dzika — podczas gdy pytanie tyczyło się w rzeczywistości nie dziedzica, którego p. Bieniecki uśmiercił przed kilku laty na polowaniu w lasach koło Skolego. Różnica jest nietyko formalna, ponieważż dzik należy do dość pospolitych trofeów myśliwych, a zastrzelenie niedźwiedzia zdarza się nie każdemu niemrodowi. Chętnie więc zwracamy p. Bienieckiemu należny laur, przepraszamy go za pomyłkę i życzymy — owego drugiego niedźwiedzia, o którym wspominał hr. Piniński.

Nieszczęśliwy wypadek czy zbrodnia. Z Jarosławia piszą: Tomasz Sek, rolnik z Woli węgierskiej, przejeżdżając przed kilku dniami wraz z synem węgierem około godz. 10. wieczorem przez rzeczkę Węgierkę spadł z wozu i utonął. Ponieważ Jan Sek (syn) odgrażał się nieraz, iż musi ojca pozabawić życia, ponieważż przepija cały majątek, a obaj byli w krytycznym czasie nieco podchmieleni, przeto wytoczono przeciw Janowi dochodzenie karne, gdyż nie jest wykluczone przypuszczenie, że mógł stracić ojca z wozu do wody.

Nieostrożność z bronią. Z Przemysła donoszą: Dnia 10. b. m. zarobnik Danylo Cap z Podusilej, obchodząc się nieostrożnie z nabiją strzelbą, zastrzelił półtoraroczną dziewczynkę Joannę, córkę Jakóba Bachmana.

Z Polskiej Ostrawy. Niemcy tamtejsi zażądali od czeskiego wydziału gminnego założenia trzechklasowej szkoły niemieckiej. Wydział gminny zgodził się na jej założenie, równocześnie jednak uchwalił, założyć czeską szkołę wydziałową, a gdyby to było niemożliwe ze względu na krajowe ustawy szkolne, rozszerzyć istniejącą pięcioklasową czeską szkołę na ośmioklasową. Ciekawij jesteśmy, co uczyni czeskią rada gminna z tamtejszą polską szkołą. Czasem okazali się sprawiedliwi dla Niemców, więc spodziewać się należy, że i Niemcy cięczyści dają się powodować sprawiedliwością. *Deutsche Wehr* głosi już z tryumfem, że słowiańskie szkoły wydziałowe są na Śląsku niemożliwe, bo temu się sprzeciwia krajowa ustawa szkolna. Gdzież się podzielił ustawy zasadnicze?

Więzień Bobiak, który ubiegłego tygodnia uciekł z więzienia stryjskiego wraz ze swoim towarzyszem kaziennym, Leonem Pawłowskim, został schwytany w Synowódzku. Pawłowski dotychczas nie odzyskano.

Ofiara. Arcybiskup Morawski złożył na budowę kościoła parafjalnego w Tarnopolu 1000 zł.

Organy. Po raz pierwszy zabrzmiały onegdaj po południu organy odnowione w kościele OO. Bernardynów. Na „próbę”, zapowiedzianą gazetami, zebrało się sporo publiczności przeważnie ze sfery inteligentnych — trochę jak na koncert. Istotnie było coś koncertowego w tej próbiej produkcji. W kościele nie odbywało się żadne nabożeństwo — audytorjum, zapelniając szczerze ławki, nie miało w tej chwili nic wspólnego z owym podniosłym, niezmiarkim, oderwanym nastojem, jaki w starych kościołach katolickich wytworza się podczas mszy św., kiedy postać księdza, gubiąc się na stopniach ołtarza, zalewał modlitwy, głos dzwonka, dym kadzielnicy i mrok zapalających estre gołyckie sklepienia, łączą się w surową, poważną, harmonijną całość. Było tylko oczekiwanie muzyki. O godzinie 1/2 5. rozpoczęło się przy odgłosie psalmów łacińskich poświęcenie organów, poczem zagrzmiały ich próbie tony, matowe, pełzne, pozbawione zupełnie zmysłowości, pełne królewskiego majestatu. Próba trwała około pół godziny. Odnowione organy — jedne z największych w Polsce — prezentują się na zewnątrz wspaniale. Wiszą nad kruchtą kościelną jak olbrzym, z dwiema kolumnami po bokach, na których marmurowe figury aniołów mają do ust przytknięte trąby. Restaurowanie trwało bardzo długo, a samo strojenie odbywało się od pół roku. Dotąd w kościele OO. Bernardynów tylko ćwierć organów było w ruchu, obecnie organista grać będzie na polowie tego instrumentu. O tyle też potężniejsze będą jego tony.

Z towarzystwa wzajemnych ubezpieczeń. Trzydzieste siódme zwyczajne zgromadzenie ogólne członków towarzystwa odbędzie się w piątek d. 27. maja hr. o godz. 11. przed południem w gmachu towarzystwa przy ul. Basztowej l. 8 w Krakowie. Porządek dzienny obejmuje przedewszystkiem sprawy ogólne towarzystwa, mianowicie sprawozdanie rady nadzorczej, a następnie zmianę ogólnych postanowień statutu oraz dodatku do statutu. W dalszym ciągu porządek dzienny obejmuje sprawozdania dyrekcji ze wszystkich działów instytucji, sprawozdania i wnioski rady nadzorczej, oraz komisji rachunkowych. Po załatwieniu spraw, dotyczących towarzystwa wzajemnych ubezpieczeń, odbędzie się zgromadzenie ogólne członków towarzystwa wzajemnego kredytu.

Nowy fonograf przedstawił w tych dniach w Wiedniu kolom znawców wynalazca jego p. Filip Wouwermans, inżynier wiedeński. Jest to właściwie ulepszona odmiana fonografu Edisona, w której usunięto niedogodności pierwotnego wynalazku, mianowicie owe tak niemiłe szmery. Nowy przyrząd jest o wiele mniejszym od dotychczasowych fonografów, a odtwarza głos ludzki i tony muzyczne wyraźniej i czystoiej. Wprawiany bywa w ruch mechanizmem zegarowym. Zmysłne urządzenie pozwala maszynierem w każdej chwili zatrzymać i na nowo w ruch pusić, tak, że aparat może wygodnie być zastosowany do przyjmowania i odbierania dyktatów z dowolnemi przzerwami, a nawet prawdopodobnie nada się w drukarniach, gdzie zecerowi zastąpić może skrypt. — Wielką też korzyścią jest niska

cena przyrządu. Kosztuje on tylko 50 zł. Wynalazca zbudował też fonografy mniejsze, wprawiane w ruch ręką, które można mieć za 15 zł. Aparaty będą wystawione na wystawie jubileuszowej w Wiedniu.

* Z życia towarzyskiego. Dziś o godz. 11 1/2, przedpoł. odbędzie się w kościele OO. Bernardynów we Lwowie ślub pani Ireny Olgi ze Starzeckich Sławusze wskiej, z p. Adamem Danielem Starzeckim, adiunktem koncepcyjnym wydziału krajowego.

* Z prasy. Z dniem 1. maja zacznie we Lwowie wychodzić ilustrowany dwutygodnik humorystyczny *Zart*. Na razie wyszedł prospekt z bardzo ładną winieta, narysowany przez Skwirczyńskiego. Prospekt ten dołączamy dziś.

* Walne zgromadzenie akcjonariuszów banku hipotecznego odbędzie się d. 26. bm. o godzinie 10. rano.

* „Skafa” zaprasza wszystkich członków do zgromadzenia się na dworcu kolei państwowej w środe 30. bm. o godz. pół do 5. popoł. przy standardzie „Skafa” na pogrzeb śp. Marji z Leszczyńskich Getritzowej.

* Tow. strzelecko zaprasza swoich członków do udziału w pogrzebie śp. Getritzowej, żony jednego z najpoważniejszych naszych mieszczan-rękodzielników, radnego miasta p. A. Getritza. Pogrzeb wyruszy o godzinie 5 popołudniu z głównego dworca kolejowego.

* Chór Nadieży Stawiańskiej odpiewał dziś uszję o jedenastej przedpołudniem w prawosławnej cerkwi przy ul. Franciszkańskiej.

* Dzielejszy wieczór Gustawa Fissera budzi powszechnie zainteresowanie, gdyż znakomity artysta zaprodukuje dla nowe monologu. Pokup biletów jest bardzo wielki i zadymy się spieszyć.

* Walne zgromadzenie tow. żyłwarskiego odbędzie się w piątek 22. bm. o godz. 6. wieczorem w kasynie miejskiem. Na porządku dziennym wybór nowego wydziału i zmiana statutu.

* Walne zgromadzenie tow. oświaty ludowej we Lwowie odbędzie się w niedziele 24. bm. w sali bibliotecznej kasyna miejskiego o godz. 4. popoł.

Składki na cele *sztytcezości* publicznej (lub na radowe). Dla biednego nauczyciela nadesłał p. A. Ch. (pomyłki sprawiedliwości) 50 ct.

Notatki literackie i artystyczne.

Repertuar teatralny. W teatrze hr. Skarbka: Dziś we czwartek „Żydówka”, opera; jutro w piątek „Wina”, dramat; w sobotę popołudniu o godzinie pół do 4 „Pan Damazy”, komedia w 4 aktach Bizzińskiego; wieczorem o godzinie pół do 8 „Aida”. Benefis p. Florjańskiego.

(n) Opera. Do rzędu szczęśliwych wzniośń tego sezonu należy „Arykanka” Meyerbeera. Nie dlatego, ażeby opera ta miała o wiele lepiej nadebrać się do środków naszej sceny, niż inne Meyerbeerowskie; ale dlatego, ponieważ główne dwie partie mają wybornych wykonawców, którzy o powodzeniu opery stanowczo decydują. Mowa tu, jak domyśleć się łatwo, o p. Arklowej i p. Florjańskim. Jej Selika jest kreacją skńczoną, bo sama postać egzotycznej bohaterki dopuszcza to, co w innych partjach byłoby niewłaściwe, mianowicie wybuchają sfaktu i nieustannie namiętny, egzaltowany nastrój. Słuchacz czuje, że artystka w tej odurzającej atmosferze żyje całą pełnią sił swych artystycznych i że rozwija się dzięki temu wspaniale — odnosi więc stosownie do tego wrażenia silne i nieustanne. P. Florjański śpiewa Vasca de Gamę w ogóle ze świeżością właściwą głosowi swemu i temperamentowi, ale i w scenie młosnej wydobywa akcenta niezwykłej siły, które nadają duetowi charakter pełen wery i życia, zastępujący w tym razie zwyczajną uczuciowość. Doskonala para artystów cieszy się też w „Arykance” ogromnem powodzeniem.

P. Skalska, oraz p. Górski, Jeromin, Paszkowski, Malawski i Kiczman śpiewali udanie resztę party, co przyczyniło się także do sukcesu całości. **Dr. Stanisław Karwowski: Jankowo.** Poznań 1898. Zasluszoną na polu badań przeszłości naszej autor, powiększył szereg prac swoich monografią włości Jankowa, gniazda, z którego pochodził Poraita Dobzanta, dwudziesty ósmy biskup krakowski, znany z swych zwycięstw sporów z królem Kazimierzem Wielkim. Z monografi tej dowiadujemy się tak o losach samej włości, jak i tamtejszego kościoła. Pierwsza przeszła ostatecznie w r. 1865, podobnie jak wiele innych posiadłości, w ręce Niemca Emilia Hankego, który też zakupił w dwa lata później walący się budynek kościoła. Zabiegi i zmudna praca autora około zbierania materiałów, kreślenia przeszłości miast, grodów i włości z pod zaboru pruskiego, tem większą są zasługą, że z każdym rokiem, każdym dniem kurczy się tam ziemia polska, zacierą pierwotne piętno odwiecznych sadyb słowiańskiego szczeputa. (C.)

Gospodarstwo przemysł i handel.

— **Losy tureckie.** Przy ostatnim ciągnięciu padła główna wygrana 600.000 franków na nr. 890430, 60.000 fr. na nr. 1265778. Po 20.000 fr. na nr. 279299 i 1335434; po 6000 fr. na nr. 224025 294141 475969 510715 837482 1275957; po 3000 fr. na nr. 85852 279298 335011 418870 460473 510298 891133 1038312 1092451 1268306 1638945 i 177540; po 1000 fr. na nr. 78124 83367 121679 182564 281866 378241 420988 789825 794224 830427 838630 891131 969471 1047907 1067240 1067441 1092452 1135775 1152657 1157393 1273924 1402052 1421507 1532478 1544198 1574792 i 1574794.

Dom handlowy dla rolnictwa i przemysłu we Lwowie. Lwów 20. kwietnia 1898 r. Dziś notujemy za 100 kg. metr. loco Lwów. Pszenica od 11-75 do 12-40, żyto od 7-90 do 8-15, jęczmień browarny od 8— do 9—, jęczmień pastewny od 7— do 7-50, owies od 8— do 8-25, rzepak od 11-75 do 12—, brczka 6-75 do 8—, ryka od 6— do 6-25, bobik od 6-75 do 7—, groch 7— do 9—, kukuruzna st. od 6— do 6-20, koniec czerwony od

Rada państwa.

Rozchodzą się pogłoski, że frakcja Dipauleto nie chce iść razem z innymi stronnictwami większości w sprawie *lex Falkenhayn* i w sprawie postawienia hr. Badeniego w stan oskarżenia. Gdyby się te wieści sprawdziły, natenczas położenie parlamentarne byłoby zasadniczo odmienne od dotychczasowego. Trzeba się liczyć także ze stronnictwami opozycji niemieckiej, które ulegają naciskowi stronnictw pozaparlamentarnych i wyborców, rozagitowanych silnie przez kłęk Schönerera.

Walka pomiędzy umiarkowanymi stronnictwami niemieckimi a frakcją Schönerera wra na całej linii i objawi się niewątpliwie z całą gwałtownością w izbie poselskiej. Poslowie, którzy zdobyli się, acz późno, na odwagę wystąpienia przeciwko antypaństwową agitacji Schönerera i Wolfa, narazeni są na ciągłe napadki ze strony radykalno-niemieckiej. Ale śmiałe wystąpienie kilku odniosło ten skutek, że umiarkowane partie niemieckie zaczynają się skupiać i występować z pod radykalnego terozyzmu. Poslowie Schücker i Lippert, którzy pierwszy sięgnęli na siebie nielaskę Wolfa, otrzymują dzień po dniu od osób poważnych i korporacji listy z wyrazami uznania. Przeciwno nim też skierowali szenererowcy najcięższe działy.

Reichswehr zapewnia, że rząd trwa w zamiarze wyboru komisji językowej. Komisja miałaby podczas sesji delegacyjnej wypracować projekt ustaw językowej, a celem obrad nad tą ustawą parlament zostałby ponownie zwolony ku końcowi maja.

Głosy prasy.

Wiedeń 20 kwietnia. Dzisiejszemu pierwszemu posiedzeniu poświęconej sesji rady państwa poświęcają dzienniki stołeczne wstępne artykuły, tchnące ogromną rozmarnością co do zapartywan, a jednak stykające się z sobą na punkcie pesymistycznych poglądów na przyszłość. I tak:

Fremdenblatt ostrzega izbę przed radykalizmem, który opamięta przyszłość, jeśli parlament nie stanie się zdolnym do pracy, na czym powinno zależeć wszystkim stronnictwom bez wyjątku.

Ostdeutsche Rundschau nie wierzy zupełnie w to, aby się udała misja gabinetu hr. Thuna i wskazuje na to, że szenererowie chcą się wśród wyborców ogromnie sympatjami i że niezadługo wszyscy Niemcy znajdą się w obozie radykalnym.

Arbeiter Zig. traci wszelką nadzieję co do produktywności parlamentu. Rada państwa funkcjonować będzie tylko pozornie, bo absolutyzm potrzebuje teraz maski.

Deutsches Volksblatt nie wierzy w uzdrowienie stosunków parlamentarnych przez hr. Thuna. Rząd będzie musiał uciec się do §. 14.

(Depesze telegraficzne i telefoniczne).

Praga 20 kwietnia. Libochowickie pismo radykalne wystąpi dziś wieczorem z oświadczeniem Gregra przeciwko dotychczasowej polityce Młodoczechów i kandydaturze dra Kaizla.

Wiedeń 20 kwietnia. Pod przewodnictwem hr. Thuna odbyła się wczoraj narada ministrów, która trwała przez dwie godziny.

Wiedeń 20 kwietnia. Z przychodu podatków konsumcyjnych, podwyższonych wskutek ustawy ugodowej, będzie 10 1/2 miliona zł. przekazywanych krajom, z czego na Galicję przypada około 1.700.000 zł.

Wiedeń 20 kwietnia. *N. W. Tagblatt* donosi o programie pracy dziś rozpoczynającej się sesji parlamentarnej:

Jak słychać, rząd będzie przykładał wielką wagę do obrad nad powzięciem uchwały co do proorztorjum budżetowego, ustanowionego na mocy paragrafu 14. na pierwsze półroczcie. Fakt ten ułomaczy się tem, że minister skarbu podobno podczas tych obrad poprosi izbę, aby pełnomocnictwo, jakie ma być udzielone rządowi, rozszerzył za pomocą osobnego upoważnienia i na budżet inwestycyjny i w dalszej konsekwencji i na wydanie renty inwestycyjnej.

W kołach urzędniczych krąży pogłoska, że uregulowanie plac ma być przeprowadzone bez względu na trudności stworzone przez sytuację parlamentarną. W tym celu mają być częściowo użyte zapasy kasowe z roku 1898, częściowo zaś dochody z podatku od sprzedaży cukru.

W kołach parlamentarnych kursuje z całą stanowczością pogłoska, iż rząd jest zdecydowany w razie, gdyby mu się w bieżącej sesji nie udało uczynić parlamentu zdolnym do pracy, rozwiązać izbę po ukończeniu prac w delegacjach i zaapelować do wyborców. Nowe wybory odbyłyby się w takim razie w jesieni.

Wiedeń 20 kwietnia. Wybór p. Jaworskiego jako prezesa delegacji austriackiej uważany jest za pewny.

Celowiec 20 kwietnia. Onegdaj odbyło się tu zgromadzenie niemieckiego stowarzyszenia ludowego dla Karyntji, w którym udział wzięli także poslowie Steinwender, Lemisch i Dobernik. Radykalne skrzydło stowarzyszenia powzięło w ślad Schönerera próbę rozbicia niemieckiego stronnictwa ludowego, mianowicie wniosł jeden z wyborców rezolucję, domagającą się, aby radykalna mniejszość tego klubu objęła kierownictwo, aby w myśl uchwały wiecu chebskiego kontynuowano obstrukcję i aby stronnictwo oczyściło się z polowicznych i miękkich żywiołów. Wywiązała się długa dyskusja, podczas której obecni poslowie dowodzili, że mają rząd i nadal w ręku i że każdej chwili mogą uziemotliwić pracę parlamentarną, jak tylko zajdzie tego potrzeba. Dr. Steinwender otwarcie przyznał, że odnosi do siebie ów ustęp rezolucji, żądający oczyszczenia stronnictwa; dowodził, że rozdźwięk wśród Niemców uniemożliwiłoby zwycięstwo sprawy niemieckiej, nawet gdyby hr. Thun sam tego zwycięstwa pragnął. Rezolucję uchwalono jednakże z opuszczeniem ustępu o oczyszczeniu stronnictwa.

Wiedeń 20 kwietnia. W izbie posłów panuje ruch dość ożywiony. Przed przystąpieniem do porządku dziennego odczytano żądania sądów krajowych: krakowskiego o wydanie p. Daszyńskiego, cieszyńskiego o wydanie ks. Stojalowskiego i lwowskiego o wydanie p. Kozakiewicza.

Z wniosków i interpelacji zasługuje na wymienienie wniosek nagły p. Gregra o udzielenie wsparcia mieszkającym gminy Klappal, dotkniętym klęską obsuwania się ziemi, oraz wniosek nagły Schönerera o zniesienie gry różniczkowej na giełdach zbożowych.

W odpowiedzi na dawniejszą interpelację oświadcza hr. Thun, iż kosztu pobytu eskadry austriackiej na wodach kretańskich nie będą przynosiły 100.000 zł., a wstawione zostaną w budżet dopiero w r. 1899.

W odpowiedzi prezenta gabinetu doznała potężna interpelacja p. Pergelta w kwestii zaprzysiężenia ministra skarbu dr. Kaizla. Poseł Pergelt interpelował mianowicie prezydenta gabinetu, czy dr. Kaizl, wstępując do gabinetu uczynił to samo zastrzeżenie prawnopństwowe czeskie, jakie czynił jako poseł i członek klubu młodoczeskiego.

Hr. Thun odpowiedział dziś p. Pergeltowi, iż dr. Kaizl złożył w ręce cesarza taką samą przysięgę, jaką składa każdy, kto wstępuje w służbę państwową.

Inni ministrowie odpowiedzieli również na interpelację, a minister sprawiedliwości zapowiedział, iż sądy przemysłowe zaprowadzone zostaną na razie w Wiedniu, Bernie, Liberco i Bielsku.

Izba przystępuje do porządku dziennego.

Wiedeń 20 kwietnia. (*Gods. 3. m. 30.*) Po przystąpieniu do porządku dziennego, t. j. do dyskusji nad wnioskami o postawienie hr. Badeniego w stan oskarżenia z powodu zejść, które się rozegrały w parlamencie w listopadzie z. r. z powodu uchwalenia *lex Falkenhayn*, zabrał głos p. Kaiser i w ostrych słowach wystąpił przeciw hr. Badeniemu. Publiczna działalność hr. Badeniego była — zdaniem mowcy — jednym szeregiem gwałtów i nadużyć, niezgodnych z wszelkimi przepisami ustawy. Również i wniosek Falkenhayna uchwalony został wbrew przepisom regulaminu, bo regulamin zmieniony być może tylko w drodze ustawy.

W dalszym ciągu swej mowy wspomina mowca o zajęciach w Pradze i wyraża oburzenie, że sprawca ich, burmistrz m. Pragi dr. Podlipny, był na audjencji u cesarza i łaskawie został przyjęty. W końcu apeluje do wszystkich stronnictw, aby za wnioskiem głosowali.

W izbie panuje zupełna apatia. Gdy p. Kaiser począł mówić, większa część posłów wyszła na korytarze tak, że w izbie pozostało zaledwie 60 posłów. Spokój taki, jak za dawnych czasów hr. Taaffego.

Gdy podczas mowy p. Kaisera wszedł do sali hr. Falkenhayn, poslowie z lewicy powitali go obelżywymi okrzykami.

Następny mowca p. Gross wywołał w izbie cokolwiek większe wrażenie. Atakuje on ostro hr. Falkenhayna za jego wniosek i apeluje do katolickiego stronnictwa ludowego, aby nie opuszczało Niemców podczas głosowania, odwołuje się także do stronnictwa prawicy i zapewnia, że dopóki nie będzie danem izbie zaodroczenie i za zniewagę uczynioną jej wskutek uchwalenia i wykonywania *lex Falkenhayn*, dopóty Austria nie będzie miała prawa nosić miana państwa cywilizowanego i dopóty nie będzie spokoju w tej izbie.

Dalej oświadcza p. Gross, iż stronnictwo jego bierze oskarżenie hr. Badeniego zupełnie serio. Wprawdzie z oskarżeniami ministrów trzeba być ostrożnym, ale w tym wypadku za oskarżeniem przemawiają niesłychane nadużycia, których dopuścił się były prezydent ministrów.

P. Rieger (socjalista) długo i szeroko omawia ciągłe prześladowanie robotników za rządów hr. Taaffego. Hr. Baden, objawszy rząd, także lekcewał robotników i ukroczył ich prawa polityczne, ale przejął on swą metodę po swoim poprzedniku.

Parlament zawsze w sprawie robotników milczał i to hr. Badeniego zachęcało do rozszerzania zamachów na robotników.

Posiedzenie trwa dalej.

Wiedeń 20 kwietnia. (*Gods. 4. min. 30.*)

Następny mowca p. Grabmayr oświadcza, iż nie będzie mówił o *lex Falkenhayn*, gdyż nie chce tu wspominać o smutnej roli, jaką odegrała większość. Konstatuje, że uchwały w sprawie *lex Falkenhayn* nie było i nie było większości za tą ustawą, enuncjacja więc prezydenta była fałszywa. Oskarżenie przeciw hr. Badeniemu wniesione jest na tej podstawie, iż on zarządził dalsze kroki w myśl prawa Falkenhayna, które atoli nie było prawomocną uchwałą.

W dalszym ciągu opisuje mowca wzburzenie, jakie wywołały zajścia listopadowe w radzie państwa w Wiedniu i twierdzi, że byłoby przyszło do poważnych rozruchów, gdyby korona nie była uspokoiła wzburzonych umysłów przez usunięcie hr. Badeniego. Mowca prosi izbę, aby uchwaliła wniosek o oskarżenie, gdyż w ten sposób na przyszłość zapobiegnie temu, aby nie gwałcono w sposób lekkomyślny praw parlamentu.

Apeluje do Niemców, aby byli solidarni, wzywa katolickie stronnictwo ludowe do porzucenia szeregów większości, a do przyłączenia się do Niemców i wzywa rząd, aby naprawił krzywdę wyrządzoną Niemcom i parlamentowi.

Po mowie p. Grabmayra przerwano dyskusję i o godz. 4 m. 15 zamknięto posiedzenie.

Następne posiedzenie jutro o godzinie 11 rano.

Wiedeń 20 kwietnia. W przyszłym tygodniu odbędzie się ponowny wybór prezydium, które według regulaminu przy nowej sesji jest wybrane na cztery tygodnie prowizorycznie, a potem następuje jego wybór na stałe.

Wiedeń 20 kwietnia. Dowiadując się, że fabrykanci w północnych Czechach wysłali petycję do rady państwa, aby kwestję językową zostawiła na boku, a przystąpiła do uchwalenia ugody austro-węgierskiej. W petycji podnoszą, że dzisiejszy stan prowizoryczny tak jest dla nich szkodliwy, iż tylko z trudnością utrzymać mogą ruch w swych fabrykach.

Budapeszt 20 kwietnia. Rząd przedłożył sejmowi projekt ugody.

Wiedeń 20 kwietnia. Poseł Schoenerer przesłał ponownie wszystkim członkom opozycji niemieckiej do poparcia wniosek swój nagły z oskarżeniem gabinetu Gautscha.

z kół dyplomatycznych w Paryżu, Londynie i Petersburgu. Owoż w stolicy nadekwiastkiej nie rozstano się jeszcze z nadzieją uniknięcia wojny Hiszpanji z Ameryką północną. Głośny oddźwięk znajduje też projekt takiego ukształtowania rzeczy, iżby Hiszpanja zechciała ograniczyć swój obecny stosunek do Kuby tylko na swem zwierzchnictwie nad wyspą. Nikt jednak nie ludi się na serio, aby rząd madrycki na razie mógł pomyśleć o ustępstwach tak doniosłych. W Londynie znów opowiadają, że do Waszyngtonu nadchodzą niemal co dnia dość niepokojące wieści o podejrzanych objawach w Meksyku i o ewentualnej postawie tegoż wobec poln. Unji w razie wojny. Mianowicie obawiają się w Białym Domu, że pomimo zarządzonego przez rząd meksykański środków ku należytemu zabezpieczeniu granic, w razie wojny bandy hiszpańskie i meksykańskie zaczęły wpadać na terytorjum stanu Texas. Z tego także powodu rząd waszyngtoński odkomenderował znaczne oddziały zbrojne do Chickamanga. Wreszcie w Petersburgu całe zachowanie się dotychczasowe rządu waszyngtońskiego w tym konflikcie ma obudzać wielki niesmak i surową krytykę. Odwrotnie zaś postępowanie gabinetu madryckiego znajduje nad Nową wielkie uznanie. Fakt, że w orędziu Mac Kinleya niema ani słowa wzmianki o usiłowaniu pokojowych Europy, dotknął sfery kompetentne w Petersburgu bardzo niemile.

(Depesze telegraficzne i telefoniczne).

Madryt 20 kwietnia. Prasa hiszpańska oświadcza zgodnie, że Hiszpanja nie ludi się już nadzieją utrzymania pokoju i nie liczy wcale na interwencję mocarstw. Odroczenie wojny uchodzi w Madrycie za chwilowe; to też zbrojenia postępują dalej w gorączkowym tempie. Obok tego toczą się na wyspie rokowania z powstańcami, którym ofiarowano obecnie autonomię na nowej, bardzo szerokiej podstawie.

Madryt 20 kwietnia. Mocarstwa wezwały Hiszpanję, aby przystąpiła do konsorcjum z roku 1856 przeciwko wojnom korsarskim. Hiszpanja wyraziła gotowość spełnienia tego życzenia.

Madryt 20 kwietnia. Silvelas oświadczył na zebraniu konserwatywnych, że pochwała postępowanie rządu.

Republikanie wystosowali do Castellara pismo, w którym zaklinają go w imię patriotyzmu, aby wziął udział w pracach parlamentarnych. Republikanie będą umieli poświęcić swe zapatrywania, aby tylko uratować władzę zwierzchniczą hiszpańską na Antylach.

Madryt 20 kwietnia. Poseł hiszpański donosi z Waszyngtonu, że wszyscy mieszkający w Stanach Zjednoczonych Hiszpanie opuszczają Amerykę w przeciagu tygodnia. Wielu z nich udaje się w charakterze ochotników na Kubę.

Dalej donosi poseł hiszpański, iż amerykańskie ministerstwo wojny poleciło podmówić wszystkie większe porty, szczególnie nowojorski, tak, że żegluga w nich stanie się niebezpieczną.

Bernabe prawdopodobnie opuści dziś Waszyngton, poczem, jak potwierdza, opiekę nad Hiszpanją, zamieszkałymi w Ameryce, obejmie poseł austro-węgierski.

Wszystkich więźniów wojskowych uwolniono pod warunkiem, że wstąpią w szeregi armji.

Madryt 20 kwietnia. Rząd hiszpański gotów jest dozwolnić na uprawnione korsarstwo (*Kaperce*) aczkolwiek w zmienionej formie i w tym celu odbywa się już gorączkowa praca. Jednym z kapitanów zagranicznych otrzymał potwierdzenie zamiarów rządu hiszpańskiego, gdy prosił o wydanie mu listu żelaznego.

Waszyngton 20 kwietnia. Rezolucje powzięte przez kongres zostaną dopiero wtedy podpisane przez Mac Kinleya, gdy zredagowane zostanie ultimatum dla Hiszpanji. Obydwa dokumenty stanowią jeden akt i zostaną podpisane równocześnie.

Mac Kinley jest za tem, aby Hiszpanji dać 2 do 3 dni do namysłu po wręczeniu ultimatum.

Poseł hiszpański Bernabe opuści Waszyngton, skoro tylko rezolucje zostaną podpisane.

Waszyngton 20 kwietnia. Termin dwuczytelny, jaki rząd amerykański ma wyznaczyć Hiszpanji, motywowany jest tem, że jest on konieczny do zgromadzenia amerykańskich sił wojennych, aby te mogły się udać do portów kubańskich.

Rząd zyczy sobie, aby takie posunięcie się naprzód mogło się odbyć natychmiast po odrzuceniu przez Hiszpanję ultimatum.

Ogólny ruch wojsk ku centrum mobilizacji na południu rozpoczął się już wszędzie stosownie do rozkazu z d. 15. bm.

Waszyngton 20 kwietnia. Kierownicy organizacji narodowych, ochotniczych i rezerwowych wystosowali do Mac Kinleya pismo, w którym ofiarują mu w danym wypadku armję złożoną z 400.000 ludzi.

Waszyngton 20 kwietnia. Rezolucje kongresu przyjęto wczoraj w Białym domu o godzinie pierwszej i pół z południa.

Waszyngton 20 kwietnia. Rada ministrów trwała wczoraj półtorej godziny. Postanowiono zredagować ultimatum, co do terminu jednak, jaki ma być udzielony Hiszpanji, powstała różnica zdań. Jedni z ministrów chcieli 24 godzin, drudzy 48, Mac Kinley zaś występował w obronie terminu trzydniowego.

Kwestja ta jest jeszcze nierozstrzygnięta.

Ministerstwo wojny powołało do broni 80.000 milicji pierwszego powołania.

Waszyngton 20 kwietnia. W senacie przedłożył minister wojny projekt ustawy, na mocy której narodowe siły wojenne mają być podzielone na wojsko regularne i ochotnicze. Ta ostatnia kategoria powoływana będzie tylko w razie wojny lub w czasie gwałtownego niebezpieczeństwa wojny. Służba trwać ma trzy lata; gdy wojna wcześniej się ukończy, to i czas służby zostanie skrócony. Siłę zbrojną tworzą wszyscy zdolni do noszenia broni mężczyźni między 18 a 45 rokiem życia.

Paryż 20 kwietnia. Rada ministerjalna zastanawiała się wczoraj nad środkami ochrony Hiszpanów bawiących w Ameryce i konieczności zastosowania środków na morzu w celu zabezpieczenia interesów francuskich.

Kolonja 20 kwietnia. Według *Köln. Zig.* po uchwale powziętej ubiegłej nocy przez senat przedłożył Mac Kinley teraz ultimatum Hiszpanji.

Kolonja 20 kwietnia. *Köln. Zig.* donosi, że korespondent hawański *Timesa* opuścił Kubę, ponieważ dano mu do zrozumienia, że jeżeli będzie chciał pozostać, to przemocą zostanie wydalony.

Londyn 20 kwietnia. W izbie niższej oświadczył Balfour, iż ubolewałoby bardzo nad tem, gdyby przedstawienia mocarstw w Waszyngtonie miały zwrócić przeciwko sobie amerykańską opinię publiczną. Wskazówki, dane ambasadorowi angielskiemu przekonują izbę, że Anglja nie narzuca się niepotrzebnie.

Londyn 20 kwietnia. Z Nowego Jorku telegrafują, iż tamtejsi giełdjarze zebrali między sobą 100.000 dolarów na wystawienie pulku ochotników.

Generał Miles ma dowodzić kubańską armją inwazyjną, pułkownik Cody zaś, znany lepiej pod przydomkiem Buffalo Bill, ofiarował się do dowodzenia kawalerji utworzonej z Indian.

Korpus balonowy już się tworzy. W Key-West buduje się szpital wojskowy. Dalej donoszą o zakupnie przez rząd amerykański trzech parowców na cele transportowe.

Paryż 20 kwietnia. Z Nowego Jorku telegrafują: Opuszczenie ustępu tycającego się niezawisłości Kuby nastąpiło w rezolucji kongresu amerykańskiego tylko dlatego, ponieważ stanowiąc o wtrągnięciu w prawa zagwarantowane konstytucją prezydentowi i ten musiał przeciwko temu zaprotestować.

Madryt 20 kwietnia. „Ajencia Fabra” donosi, że królowa rejentka w mowie tronowej, którą zgał kortezy, podnieśli z naciskiem, iż Hiszpanja robiła wszelkie możliwe wysiłki celem utrzymania pokoju i zaapeluje do narodu hiszpańskiego, ażeby ratował ojczyznę, jej honor i interesy.

Frankfurt 20 kwietnia. Do *Frankfurter Zig.* donoszą z Nowego Jorku, że Mac Kinley wyraził się, iż wojna między Stanami a Hiszpanją potrwa dłużej, niż to sobie Europa wyobraża. Ameryka uzbroiła się już od dawna, o czem Europa wcale nie wiedziała.

Kolonja 20 kwietnia. Do *Köln. Zig.* donoszą, iż nie przyjdzie do formalnego wypowiedzenia wojny, lecz Hiszpanja oczekuje na pewny krok ze strony Ameryki, aby wystąpić przeciw niej z bronią w rękę.

Rząd kubański nadesłał do rządu hiszpańskiego pismo, w którym oświadcza, iż stanie po stronie rządu macierzystego i będzie bronił praw Hiszpanji.

Paryż 20 kwietnia. *Figaro* donosi, że jedno z wielkich mocarstw wystąpiło z propozycją odstąpienia Kuby papieżowi. W ten sposób papież mógłby ogłosić niepodległość Kuby bez obrażenia dumy Hiszpanów, a Amerykanie nie mieliby powodu do dalszej orężnej interwencji. Papież oświadczył, iż inicjatywa od niego wyjść nie może.

Madryt 20 kwietnia. Na wczorajszym zgromadzeniu stronnictw, wchodzących w skład większości kortezów, wygłosił prezydent gabinetu Sagasta mowę, którą zakończył zapewnieniem, iż Hiszpanja nie pozwoli sobie wydrzeć bezkarnie ani piędy ziemi, ani też nie zgodzi się na to, ażeby jakaś część jej posiadłości służyła za przedmiot handlu.

Madryt 20 kwietnia. Gubernator Kuby, marszałek Blanco, w ostatniej swej depeszy donosi, że stolica wyspy, Hawanna, ufortyfikowana jest dostatecznie. Wszystkie obwarowania jej od strony morza pokończono zupełnie, a baterje zaopatrzone są w dostateczną liczbę armat i ludzi. W ostatnim tygodniu wzniesiono z całym pośpiechem szanice celem zabezpieczenia miast Matanzas i Sant Jago de Cuba, gdyż zachodzi obawa, że na nie skierowane będą pierwsze ataki Amerykanów. Natomiast pozostawiają wiele do życzenia środki obronne na wyspie Portorico. Z portu wojennego w Kadyksie wypłynęły cztery krzyżowce i sześć okrętów awizowych do ścigania torpedowców. Statki te wzmocnią eskadrę hiszpańską na wodach kubańskich.

Hawanna 20 kwietnia. Jeden pułkownik, trzech oficerów i 22 żołnierzy powstańców poddało się regularnym wojskom hiszpańskim. Opowiadają oni, że w obozie powstańczym panuje powszechne oburzenie na rząd i parlament Stanów Zjednoczonych.

Londyn 20 kwietnia. Donoszą tu, że Mac Kinley podpisał dziś ultimatum.

Nowy Jork 20 kwietnia. Przełożona konwentu Sióstr Miłosierdzia zawiadomiła prezydenta, że wszystkie siostry zakonne podejmują się pielęgnowania rannych i chorych.

(Car podarował ks. Nikicie 30.000 karabinów Red.).

Wiedeń 20 kwietnia. Dziś o drugiej w nocy powstał w tutejszym budynku giełdowym ogień dachowy, który dotąd — godzina 5. rano — trwa jeszcze.

Wiedeń 20 kwietnia. *Wiener Zig.* ogłasza rozporządzenie ministerjalne, na mocy którego zakazano przywozu z Ameryki świeżych roślin i owoców, dotkniętych mszycą „Sajose”.

Wiedeń 20 kwietnia. *Wiener Zig.* donosi: Docent prywatny Rudolf Trzebitzki mianowany nadzwyczajnym profesorem chirurgji na uniwersytecie jagiellońskim.

Petersburg 20 kwietnia. Z powodu przejścia na judaizm skazano małżonków Durowych i niejaką Weinsteinową, która to przejście doprowadziło do skutku, na pozbawienie wszystkich praw stanu, a prócz tego: Durowa na cztery lata kategorii, jego żonę na zsyłkę w oddalone miejscowości Syberji, Weinsteinową zaś na 3 1/2 roku ciężkiego więzienia.

Moskwa 20 kwietnia. Pociąg osobowy dążący do Saratowa z Moskwy zetknął się z lokomotywą dążącą za nim. 8 wagonów uszkodzonych, 8 osób ciężko, 5 lekko rannych.

Monachjum 20 kwietnia. Cesarz przybył dziś do Monachjum i zamieszkał w pałacu ziemian swego, ks. Leopolda.

Stambuł 20 kwietnia. Jak donoszą z Krety, przybył tamże na święta Wielkanocne admirał rosyjski Skrydłow i w Rethymno odbył przegląd wojsk.

Stambuł 20 kwietnia. Turecki radca legacji Netli Belame otrzymał koncesję na przedłużenie tunelu między Galatą i Pera. Koncesja ta, jak twierdzą, ma być wynagrodzeniem za służbę, jakie tenże radca oddał rządowi przy uśmierzeniu ruchu młodotureckiego.

Nizza 20 kwietnia. Przebywający od kilku tygodni w Beaulieu na kuracji lord Salisbury wrócił już prawie zupełnie do zdrowia i zamierza za tydzień wrócić do Londynu i objąć na nowo ster zagranicznej polityki Anglii.

Ateny 20 kwietnia. Stopniowe wycofywanie wojsk tureckich z Tessalii rozpocznie się w sobotę 23. kwietnia.

Wiedeń 20 kwietnia. Na 4. maja zwołano nadzwyczajne walne zgromadzenie banku austro-węgierskiego. Jedynym przedmiotem obrad będą wnioski rady generalnej co do fundacji w celu uczczenia jubileuszu 50-letnich rządów cesarza. Między innymi proponuje rada generalna przeznaczyć pół miliona koron na cele dobroczynne i humanitarne. Wnioski te motywowane będzie sam gubernator banku dr. Kautz.

Wiedeń 20 kwietnia. Ogień ponad sufitem sali giełdowej dopiero nad ranem powiodło się zlokalizować. Przyczyną pożaru miało być nagłe przerwanie przewodu elektrycznego. Szkodę obliczają na 150.000 zł. Transakcje giełdowe odbywają się w lokalu giełdy towarowej.

Telegramy giełdowe i targowe.

Wiedeń 20 kwietnia.

Gielda pieniężna. Wczoraj po zamknięciu giełdy wieczornej notowano: Kredyty 353.37, Weg. Kredyty 373.—, Anglobanki 156.50, Wiedeńsk. „Bankverein” 262.75, Unjony 295.—, Laenderbank 220.75, Stachany 341.25, Lombardy 73.75, Elbenthal 256.50, Kolej północno-zachodnia 240.25, Tyturowe 127.25, Rima 251.—, Aljiny 156.90, Renta majowa 101.90, Weg. renta koronowa 99.35, Losy tureckie 56.80, Marki niemieckie 58.92.

Berlin 20 kwietnia. Gielda wczorajszą wieczorną: kursa końcowe. (W nawiasie podane cyfry oznaczają kurs porównawczy wiedeński tak zwane *Wiener Parität*). Kredyty 220.50 (352.72), Stachany 145.— (341.15), Lombardy 32.25 (75.22), Disconto 194.75. Uspokobienie mdle.

Frankfurt 20 kwietnia. Gielda wczorajszą wieczorną, kursa końcowe. (W nawiasie podane cyfry oznaczają kurs porównawczy wiedeński tak zwane *Wiener Parität*). Kredyty 298.75 (352.40), Stachany 293.50 (341.34), Lombardy, 65.37 (75.46), Laura —, Harpener —, Disconto 194.60. Uspokobienie ustalone.

Najnowsze fasony, cylindry, kapelusze sztywne i miękkie

połącza magazyn nowości

Marcina Müllera

we Lwowie

plac Halicki l. 14, obok Banku hipotecznego.

C. k. uprzyw. galicyjski akcyjny

BANK HIPOTECZNY

przeiósł

Kantor wymiary oraz oddział depozytowy,

których biura mieściły się dotąd w mieszaninie gmachu własnego, do frontowych lokalności w parterze.

Oddział depozytowy

przyjmuje wkłady i wypłaca zależki na rachunek bieżący, przyjmuje do przechowania papiery wartościowe i udziela na takowe zaliczki.

DROBNE OGŁOSZENIA. Doniesienia rozmaite. po 1 1/2 centa od wyrazu.

Upraszam do drobnych ogłoszeń dołączając zawsze przypadającą gotówkę, bo drobnych ogłoszeń na rachunek nie umieszczam.

Ludwik Plohn Biuro dzienników i ogłoszeń. Ekspedycja ogłoszeń „Dziennika Polskiego” Lwów, ulica Karola Ludwika 9.

POSZUKUJĄCY POBĄDY. Wdowa w średnim wieku poszukuje miejsca do zarządu domu poste rest. W. S. Lwów.

Rządca, kontrolor, kasjer lub administrator przyjmie posadę od 1. lipca r. b. lub później. Blizszych informacji przez grzeszność udzieli Dyrekcja Towarzystwa urzędników prywatnych pod literą: A. K. we Lwowie, ul. Cicha 1. 1.

SPRZEDAŻ. Wyborna kawa 1/2 kilo 75 ct. „Syrjusz” Lwów, ul. 3 Maja 1. 2.

Wanny długie, lodownice i klozety pokojowe po 8 zł 75 ct. F. Bourdon, Jagiellońska 1. 2.

Dom murowany z dużym sadem w Brzeżanach, jest do sprzedania. Blizsza wiadomość w cukierni Wnogo Stackla w Brzeżanach. 255

Do sprzedania lub wydzierżawienia folwark zawierający 250 morgów, bardzo dobre gleby, w jednym kawałku z odpowiednimi budynkami z zasiewami ozymymi i jarmy z inwentarzem, oddalony od stacji Bołszowce 3 kilometry od Halicza 6. Blizszych szczegółów udzieli radca Eisel w Haliczu. 253

Zarząd ogrodu W Pana Tadeusza z Wiatrowic Wiktoru w Santandreu przy Gorycy poczta Gorizia (Górz wysła franco każdej stacyi pocztowej za pobraniem 5 zł. w. a. dwie palmy salnowe pięcioletnie w wazonach na zimnej drodze wypielęgnowane, zdrowe, silne, doskonale zakorzenione, więc szczególnie zdadne do dalszego hodowania mianowicie: Phoenix recinata wysokości 1 metra i Chamorops excelsa wys. 60 cm z 8 do 10 wachlarzami.

MIESZKANIA WOLNE I SKLEPY (1 ct. od wyrazu).

4 pokoje z przyn. Szopena 5. od 1. maja 660 zł.

4 pokoje II. piętro od 1. maja. Chorzyczyna 12.

Mokiewicza 14, 6 pokoi, 2 przedpokoje z kuchnią w parterze zaraz do wynajęcia.

KORESPONDENCJA PRYWATNA. (4 ct. od wyrazu).

Młoda, silnych zasad panna, pragnie nawiązać korespondencję z prawdziwie szlachliwym, statecznym, chociażby starszym „samotnikiem”. „Prawda” resztant Lwów.

ROWERY amerykańskie, francuskie, angielskie... American Cycle Store „Au Louvre” we Lwowie, ul. Sykstuska 1. 6, pasaż Hausmana. Stare kola przyjmują się w zamian.

Majątek ziemski 2 km. od kolei, 2 km. od miasta oddalony, blisko 2ch zakładów kąpielowych, 120 morgów... Czaykowskiego w Przemyslu.

WYSTAWA OGÓLNA wschodnich i innych obcych i krajowych dywanów, portjer, firanek i chodników. Wstęp wolny. Listy adresować należy: Skład dywanów „Au Louvre” Lwów, ulica Sykstuska 6, pasaż Hausmana.

Pasaż Hausmana I. LWOWSKIE PHOTO-PLASTICON. Od 17. kwietnia do 24. kwietnia jest do widzenia.

R Z Y M. Wstęp 10 centów. Dla racjonal. pielęgnowania cery.

Do kurek: krasownicej odpowiedzialnie. Wielobrotnie wypróbowane. Grolloba mydło z kwiatów i siana (System Kneippa) 30 ct.

HANDEL HERBATY i KAWY EDMUNDA RIEDLA we Lwowie, plac Marjacki liczbą 10. poleca najlepsze gatunki KAWY o smaku czystym i aromatycznym.

Rozkład jazdy pociągów kolejowych dla miasta Lwowa, wedle czasu środkowo-europejskiego późniejszego o 86 minut od czasu lwowskiego, ważny od 1. października 1897 r.

Zakład wodoleczniczy RIESENHOF koło Linca gór. Austrja systemu Kneippa i leczenia naturalnego, otwarte cały rok. Właściciel i kierownik lekarski Dr. Fränkel. 1-23

PASKI damskie, męskie i dziecięce od 75 ct., paski gurtowe, skórzane, jedwabne i fantazyjne we wielkim wyborze Górski i Szydłowski Lwów, plac Marjacki 1. 8, (róg Hetmańskiej).

SASKIE PONCZOCHY SKARPEKNI JANA RIEDLA we Lwowie.

JAN JARZYNA jubiler i złotnik we Lwowie, plac Marjacki poleca swój bogato zaopatrzonej skład wyrobów jubilerskich, złotych i srebrnych po najniższych cenach.

Browar parowy w Trzciny (poczta, telegraf i stacja kolei państw.) poleca P. T. Publiczności „Piwo Bawarskie” napelniane do flaszek i pasteryzowane w browarze.

„Piwo Bawarskie” jest 14-stopniowe, w gatunku, jak silne importowane piwo z Monachium i Kulmbach. wyrabiane wyłącznie ze słodu wysoko suszonego bez domieszki słodu prażonego, wskutek czego jest o wiele łagodniejszego smaku, jak piwo z browarów bawarskich i niemieckich, przypominających smak karmelu. 1946 1-21

HERBATĘ ROSYJSKA poleca handel W. ADAMOWICZA W BRODACH na pograniczu rosyjskiem.

Ścisłe i indywidualne leczenie chorób chronicznych wodą. Dyjeta (stół dla jaroszów i chorych na żołądek) gimnastyka lecznicza, masaż (Thure Brand), kąpiele słoneczne i świetlane. Najlepsze skutki w chorobach nerwów i kobiecych, anemii, reumatyzmie, podagrze, djabetes, otyłości, krwawieniach, piersiowych, żołądkowych i kiszkiowych cierpieniach, przy chorobach pecherza i narzędzi pęciowych. Własny folwark, znakomita kuchnia, pływania, lawn-tennis, miejsce zabawy dla dzieci, tor dla cyklistów. Mierno ceny, prospekta bezpłatnie.

Preblauska szczawa najczystsza, alkaliczna, alpejska szczawa, znakomita w skutku przy katarach chronicznych szczególnie przy wytwarzaniu kwasu moczowego, chron. katarach pecherza, gdy się kamień moczowy lub nerkowy tworzy i przy nerkowej chorobie Brighta. Z powodu składu chemicznego i dobrego smaku jest woda ta równocześnie najlepszym dyetetycznym i orzeźwiającym trunkiem. Zarząd z droju Preblauskiego w Preblau, poczta St. Leonhard Karyntja. 210 1-15

Najnowsze francuskie PARASOLKI pół jedwabne od zlr. 2.75, czysto jedwabne od zlr. 5.— poleca firma KAUCZYŃSKI i OBERSKI ul. Karola Ludwika 1. 7. LWÓW filja ul. Halicka 1. 6.

PANORAMA CESARSKA Lwów, Akademicka 3. W tym tygodniu: Koryska, Ajaccio, miejsce i dom urodzenia Napoleona I., Corte, Bastia, Monte D'or etc. etc.

W największym wyborze! Pończochy, Skarpetki także dla dzieci pończoski i skarpetki, oraz na wiosnę i lato prawdziwa Bielizna prof. Dra Jaegera, wszelkie pończoskowe towary wełniane, bawełniane i jedwabne, deszczochrony i angielskie Pledy 1492 poleca Główny Skład gotowej Bielizny i Piócen F. S. BARDASZA we Lwowie, ul. Teatralna 9, naprzeciw kościoła katedry.

KUKURUDZE, jęczmień, owies oraz wszelkie nasiona i kartofle dostarcza najtaniej DOM HANDLOWY dla rolnictwa i przemysłu we Lwowie, ulica Sykstuska 6, (pasaż Hausmana 5).

Handel założony w r. 1789. 1841 1-3 FRYDERYK SCHUBTH Lwów Rynek 1. 45. — poleca najtaniej Kawy znakomite w smaku

Po bajecznie niskich cenach! Sprzedaje: satyny, lewantyny, brukseliny, muszliny, organiny, listwy odprasowane, sznury i taśmy do sukien w ogóle drobniagzi krawieckie. Pończochy damskie i dziecięce. Rękawiczki jelonkowe na 4 guziki 1 zł., głace 1'10 i 1'30 En-tout-cas od 1'80 wyżej. Paski dla pań z pegamoidu do prania od 75 ct. oraz przyjmuje plisowane falban z przodów.

Rok założenia 1853. Dom bankowy i kantor wymiany pod firmą AUGUST SCHELLENBERG i SYN Lwów, ulica Karola Ludwika liczbą 1, w gmachu dyrekcji galic. Towarzystwa kredyt. ziemskiego poleca PROMESY do ciągnięcia 1. maja 1898 na losy kredytowe po zlr. 5.75 wraz ze stemplem. Główna wygrana zlr. 150.000 w. a. oraz do ciągnięcia 5. maja 1898 na 3% losy kred. austr. zakt. kredyt. ziemsk. II. Em. po zlr. 2 wraz ze stemplem. Główna wygrana zlr. 50.000 w. a. Wydawnictwo gazety losowań „Nadzieja”; prenumerata roczna 1'70, na prowincji 1'80. 1012 1-?

Od dawien dawna ze swej dobroci i zapachu znaną prawdziwą HERBATĘ ROSYJSKA poleca handel W. ADAMOWICZA W BRODACH na pograniczu rosyjskiem.

Najświeższa nowość! Nie trzeba ciemnicy! Arcydziełem są Ciemnice dzienne (Kodak) które można przy świetle dziennym czućmi płytami i filmami napelnić i wypróżnić

25% TANIEJ NIŻ WE WIEDNIU! DOSTARCZA WSZELKIE KAUCZUKOWE DRUKARNIĘ CZCIONKOWE PIERWSZY GAL. ZAKŁAD RYTOWNICZY, WARSZTAT DLA WYROBÓW Z METALU, LANYCH NAPISÓW, MALARSTWA SZYLÓW I FABR. STAMPILU KAUCZUKOWYCH ETC. HENRYK SCHAPIRA LWÓW UL. KOPERNICKA L. 3. Cenniki na żądanie gratis i franco.

Wysyłka sukna prywatnym tylko! Kupon 3-10 mtr. zł. 3-10, 4-80 z dobrej drzewiwej 10-50 z doskonałej owczej wełny. 12-40 z najlepszej 13-95 z angielskiej 14-40 z kamgarowej

Kupon na czarne ubranie zł. 10.—. Materia na żartukę począwszy od 3'25 za metr. loden w wspaniałym wykonaniu kupon od zł. 6.— do zł. 9'95. Fortywne, doskonal. materje na mundur i talary, najlepsze kamgarny, szwioty na uniformy dla straży skarbowej i żandarmerji, wysył. po cenach fabrycznych jako wżelony uznany skład fabryczny sukna Kiesel-Amhof w Bernie. Wzory gratis i franco. Dostawa ściśle wedle wzorów. — Uwaga: P. T. Publiczność powinna zwrócić uwagę szczególnie na to, że materje sprowadzone wprost o wiele łatwiej są, jak zamawiane przez pośredników. Firma Kiesel-Amhof w Bernie wysyła wszystkie materje po istotnych cenach fabrycznych bez doliczenia rabatu. 211 1-6

Hammond, maszyna do pisania najlepsza, najzupelniejsza i najszybsza ze wszystkich amerykańskich maszyn. Lekkie, nie męczące uderzenie klawiszów, najwygodniejsza klawiatura. Elegancje i zawsze widoczne, zmieniło się dające (w 10 sekundach następuje zmiana) pismo. Największa szybkość. Dla kupieckiej korespondencji, kancelaryj, prawników, uczonych, literatów itd. konieczne. Także niemieckie znaki. Stale używają jej między innymi: Bosniacki rząd Sarajewo 10, austr. alp. towarzystwo górnicze Wieden 15, towarzystwo żelaznego przemysłu w Pradze 105, Poldihute Wieden 21, Witkowieckie huty Wieden 7, Fryd. Krupp Essen 45 Hammundów. 107 1-?

HERBATE zbioru majowego znakomita, wypróbowaną przed zakupnem, poleca jedynie handel LEONARDA SOLECKIEGO 1017 we Lwowie, ulica Batorego liczbą 2.

Table listing various teas and their prices: Congo 1'60 ct, Suchong czarnej 2.—, Melange de London aromat., dobrze naciągającej 3.—, Kaysow czarnej 4.—, Sansinskiej 4.—, wysiewek herbacianych 1'30, z najlepszych herbat 1'60, okruszków z herbat 2.—

Zamówienia z prowincji wysyła się odwrotną pocztą, nie licząc opakowania.

Ogłoszenia do wszystkich pism po cenach najtańszych przyjmuje Biuro ogłoszeń i dzienników L. PLOHNA we Lwowie, ul. Karola Ludwika 9. Obliczenia, kosztorysy, projekty do ogłoszeń odwrotnie.

Na żądanie stron przyjmuję oferty do przechowania i zlecenia porozumiewania się z interesantami w sprawach ogłoszonych.

OBWIESZCZENIE. Celem wykonania w drodze przedsiębiorstwa budowy erarialnego gmachu na umieszczenie c. k. Sądu powiatowego wraz z areztami w Żydaczowie rozpisuje się rozprawę ofertową pod następującymi warunkami: 1. Cena kosztorysowa wynosi 37.000, a po potrąceniu kwoty 2.663 zlr. 34 ct. na wewnętrzne urządzenie i nieprzewidziane wydatki i kosztu kierownictwa budowy kwotę 34.336 zlr. 66 ct. 2. Za podstawę umowy o wykonanie budowy będą wzięte ceny jednostkowe, nie zaś suma ryczałtowa wyżej wymieniona. 3. Przy wykonaniu budowy i ostatecznym obrachunku mają służyć za podstawę zatwierdzone przez c. k. Ministerstwo sprawiedliwości plany z tą zmianą, że budynek boczny pierwotnie na drewnianę, lazienki i aparat desinfekcyjny kosztem 2.000 zlr. projektowany nie ma być stawianym, lecz natomiast w suterenach budynku areztowego na to odpowiednia przestrzeń być przeznaczoną. 4. W bieżącym roku ma być budowa wyprowadzoną pod dach; wszystkie inne roboty mają być wykonane w stanie zdolnym do kolaudacji najdalej do 1. października 1899. 5. Oferty podpisane przez oferenta zaopatrzone marką stemplową na 50 ct. mają zawierać: a) imię i nazwisko, zatrudnienie i miejsce pobytu oferenta; b) oświadczenie, że oferent poddaje się bez zastrzeżenia wszystkim znanym mu ogólnym i szczegółowym warunkom budowy; c) wypełniony przez oferenta wykaz cen jednostkowych, na formularzu w c. k. Kierownictwie budowy gmachu sprawiedliwości otrzymać się mającym; d) wadium równające się 5% całej ogólnej sumy kosztów preliminarznych robót. Oferty mają być wnoszone do c. k. kierownictwa budowy gmachu sprawiedliwości we Lwowie, najdalej do 7. maja 1898 godz. 12. w południe, w którym to dniu nastąpi otwarcie ofert. Przyjęcie oferty zawisło od zatwierdzenia jej przez c. k. ministerstwo sprawiedliwości. Po przyjęciu oferty będzie wyznaczony termin do zawarcia kontraktu z przedsiębiorcą, którego ofertę przyjęto i do terminu będzie on obowiązany uzupełnić wadium do wysokości 10% oferowanej sumy, co ma stanowić kaucję za dotrzymanie wszystkich przez przedsiębiorcę przyjętych zobowiązań. Wypłata całej należności nastąpi po zatwierdzonej przez c. k. ministerstwo sprawiedliwości kolaudacji. W miarę postępu robót i przywołanego kredytu może przedsiębiorca na podstawie poświadczenia c. k. kierownictwa budowy otrzymać zaliczkę. W roku 1898 do wysokości najwyższej 25.000 zł. Z Prezydium c. k. wyższego sądu krajowego. Lwów, dnia 12. kwietnia 1898.